

Evald Larsen FALSTERS FLORA 4

EVALD LARSEN:

FALSTERS FLORA 4

Tekst: LEIF DØSSING
Illustrationer: HANNE DØSSING

LEIF DØSSING

HATSVAMPE
I HORREBY LYNG
1980

Illustrationer: HANNE DØSSING

Udgivet af:
Naturhistorisk Forening for Lolland-Falster
1982

UDGIVERFORORD	3
OVERSIGTSKORT	4
FORORD	5
INDLEDNING	6
ARTSLISTE OVER HATSVAMPE FRA BIRKEOMRÅDERNE	8
ARTSLISTE OVER HATSVAMPE FRA GRANPLANTNINGERNE	11
BIRKEOMRÅDERNE	13
KARAKTERISTISKE HATSVAMPE FRA BIRKEOMRÅDERNE	29
GRANPLANTNINGERNE	30
SAMMENLIGNING MELLEM BIRKEOMRÅDERNE OG GRANPLANTNINGERNE	31
OMRÅDET OMKRING STI 6 OG 8 I HORREBY LYNGS NORDLIGE DEL	32
DE LAVE OMRÅDER VED STI 6	35
PARTIERNE LANGS VEJ 1 OG 3	35
ELLEPARTIERNE	36
IKKE-HATSVAMPE MED KØDFULDE, LET FORGÆNGELIGE FRUGTLEGEMER...	37
PORESVAMPE OG LÆDERSVAMPE	40
GRANPLANTNINGERNE I HORREBY LYNG OG EN GRANPLANTAGE UDEN FOR MOSEN..	40
BIRKEOMRÅDERNE I HORREBY LYNG OG EN BIRKEPLANTAGE PÅ SAMSØ ..	41
BIRKEOMRÅDERNE I HORREBY LYNG OG MAGLEMOSE I NORDSJÆLLAND ...	43
NOGLE SJÆLDNE OG INTERESSANTE ARTER	44
EKSKURSIONERNE I JUNI 1981	55
ANVENDT LITTERATUR	57
SAMLET ARTSFORTEGNELSE, LATINSKE NAVNE	58
ARTSFORTEGNELSE, DANSKE NAVNE	62

UDGIVERFORORD

Da vor forening blandt sine medlemmer tæller en dygtig mykolog, var det naturligt for Evald Larsen at prøve på at overtale Leif Døssing til sideløbende med den floristiske undersøgelse af Horreby Lyng at foretage en undersøgelse af svampefloraen på denne lokalitet, idet der aldrig er offentliggjort noget om dette emne.

Leif Døssing gik da også i gang med en sådan undersøgelse, og selv om den kun strækker sig over en kortere periode, er der samlet et så stort materiale, at vi anså det for rimeligt at udsende resultatet som et selvstændigt 4. hefte af "Falsters Flora".

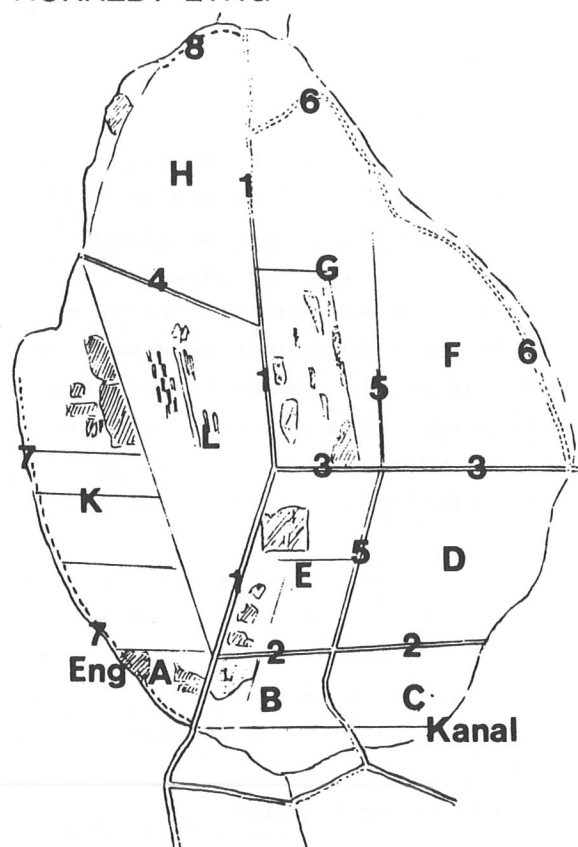
Også dette hefte er illustreret og rummer endog to farvetavler med interessante arter. De smukke illustrationer, som i høj grad forøger heftets værdi, både æstetisk og i anvendelighed som opslagsværk, er alle udført af Hanne Døssing, og vi takker på det varmeste såvel forfatter som illustratør for det omfattende arbejde.

Selv om arbejdet er udført con amore, er udgivelsen kun mulig gennem økonomisk støtte, hvorfor der her skal rettes en varm tak til følgende institutioner:

Nykøbing F. Kommune
Sparekassen SDS Falster-Østlolland
Storstrøms Amt
Stubbekøbing Kommune

OVERSIGTSKORT

HORREBY LYNG

De egentlige mosearealer har bogstavbetegnelserne A,B,C,D,E,F,G, H,K og L.

Vejene har numrene 1 til 5 og de vigtigste stier numrene 6 til 8. Det skraverede område i A er en eng, og en kanal går gennem områderne B og C i retningen V - Ø.

Kortet er det samme, som er anvendt i Evald Larsens beskrivelse.

FORORD

Det var først efter lang betænkningstid, jeg sagde ja til Evald Larsen, da han foreslog mig at skrive om Hatsvampene i Horreby Lyng på basis af undersøgelser i et enkelt år: svampesæsonen 1980.

Et år er helt utilstrækkeligt, hvis formålet med undersøgelsen er at fremskaffe en nogenlunde fuldstændig artsliste. Allerede i 1906 udtalte Jakob E. Lange i et foredrag i Botanisk Forening: "Hvor der til Oversigt over en Egns Phanerogamflora kræves Maaneder, kræverSvampefloraen Aar". Morten Lange (1948), der i en treårig periode i 1940'erne undersøgte Bladhattene i Maglemose i Nordsjælland, gør opmærksom på, at tre år er for lidt til, at man kan få et fuldstændigt overblik over de arter, der findes i området. En undersøgelse jeg selv har foretaget gennem otte år af en 6000 m² stor plantage på Samsø bekræfter Morten Langes iagttagelser. Endelig bør bemærkes, at jo større et område man vælger at undersøge, desto længere tid er der brug for.

Når jeg trods alt har fundet det rimeligt at skrive om Hatsvampene i Horreby Lyng på basis af iagttagelser fra et enkelt år, er årsagen, at man ved regelmæssige besøg i en lokalitet gennem en sæson kan danne sig et indtryk af nogle karakteristiske træk ved svampefloraen.

En undersøgelse af alle svampegrunder ville have krævet et hold af mykologer; i hvert fald måtte fagfolk med følgende specialer have deltaget: Bægersvampe og Skivesvampe, Kerne- svampe, Poresvampe med de resupinate svampe, Hatsvampe, Bug- svampe, Bæversvampe, Rustsvampe og Brandsvampe, Fungi imperfecti og Slimsvampe; desuden havde det også været ønskeligt med en kender af de små Slørhatte, et område det kræver lige så megen tid at trænge ind i som Brombær, Høgeurter og Mælkebøtter.

Udarbejdelsen af en almindelig beskrivelse af svampelivet i Horreby Lyng er med andre ord en opgave, der hører fremtiden til. Dette er en rapport om Hatsvampene i Horreby Lyng i sommeren og efteråret 1980. Eventuelle fremtidige undersøgelser vil uden tvivl mere end fordoble artsantallet.

Til slut skal nævnes, at da der var to ekskursioner tilbage, fik jeg Evald Larsens manuskript at se, hvorfor svamp- væksten er undersøgt helt uafhængigt af hans arbejde.

En hjertelig tak til Henning Knudsen for gennemlæsning af manuskriptet og for kritiske kommentarer.

Leif Døssing
Valnæsvej 4
4800 Nykøbing F.

I N D L E D N I N G

Undersøgelsen havde to hovedformål: For det første at fremskaffe en oversigt over Hatsvampene i de rene tørveområder med Birk som dominerende træart- for det andet at fastslå, hvornår arterne dannede frugtlegemer.

En forudsætning for at gennemføre denne del af undersøgelsen var, at der ikke indtraf længere tørre perioder. Men på intet tidspunkt i svampesæsonen 1980 var der standsning i fremvæksten af frugtlegemer på grund af manglende fugtighed.

Undersøgelsen omfatter også fund fra granplantningerne, fra mosens yderkanter, hvor jorden og plantevæksten er anderledes end inde i mosen samt fund fra vej 1 og 3, der begge er forstærkede med fyld.

En del storsvampe, der ikke hører til Hatsvampene, men hvoraf nogle er karakteristiske for området, vil blive omtalt kort.

Undersøgelsen strakte sig fra den 12. juli til den 22. november, hvorefter frosten satte en stopper for udviklingen af frugtlegemer.

De 32 ekskursioner fordeler sig således:

Juli	5	Oktober	6
August	6	November	6
September	9		

Henry Dissing, Henning Knudsen og Evald Larsen har hver deltaget i en tur. Midtsjællands naturhistoriske Forening og Naturhistorisk Forening for Lolland-Falster har haft ekskursioner, hvis resultater er indgået i undersøgelsen.

Allerede på den første dag blev der fundet mange arter. Det var tydeligt, at frugtlegemerne havde været fremme længe, hvorfor undersøgelsen ville have vundet i værdi, hvis den var startet noget tidligere. For at bøde på denne mangel, blev der foretaget ekskursioner den 14. og 29. juni 1981. Resultatet af de to ekskursioner er behandlet for sig, og fundene er ikke medtaget i hovedteksten, der alene beskæftiger sig med indsamlingerne i 1980.

Der gik 3,3 dage i gennemsnit mellem hver ekskursion, en enkelt gang 8 ellers 6 eller derunder.

Fra begyndelsen var områder med Birk og El i den sydlige og sydvestlige del oversvømmet. Henimod slutningen af sæsonen

steg vandet yderligere, og det blev umuligt at fortsætte undersøgelsen i visse vestlige partier, der havde været tilgængelige i begyndelsen.

Nomenklaturen er for Hatsvampenes vedkommende med nogle uvesentlige undtagelser i overensstemmelse med Moser: Die Röhrlinge und Blätterpilze. 4. udg. 1978. Dog følges for Rørhattenes vedkommende Henning Knudsens navngivning i: De danske Rørhatte. - Meddelelser f. Foreningen til Svampekundskabens Fremme 1974: 25-56. Ved de øvrige svampegrupper er anvendt navne fra Ferdinandsen & Winge: Mykologisk ekskursionsflora. 3. udg. 1978 (se også synonymlisten heri s. 429-34). Dog følges, når det drejer sig om Sæksporesvampene i visse tilfælde Dennis: British Ascomycetes. 3. udg. 1978.

De danske navne stammer fra Henning Knudsens ovenfor nævnte arbejde om de danske Rørhatte, Morten Lange: Illustreret Svampeflora. 1. udg. 1961 og Ferdinandsen & Winge: Mykologisk ekskursionsflora. 2. udg. eller 3. udg. Nogle få danske navne er dannet senere. Mange arter har ikke noget dansk navn, hvorfor man for konsekvensens skyld og for at gøre afsnittene mere overskuelige har valgt at angive det latinske navn først. Det danske navn angives normalt i parentes efter det latinske.

Når der efter en beskrivelse af en arts forekomst nævnes et antal dage, angiver det, hvor mange dage arten er iagttaget.

Tallene efter de danske navne i artsoversigterne fra birke- og granområderne henviser til tegninger og beskrivelser i Ferdinandsen og Winges bog. Står der ML og et tal, er henvisningen til en side med et farvelagt billede i Morten Lange: Illustreret svampeflora.

ARTSLISTE OVER HATSVAMPE FRA BIRKEOMRÅDERNE

<i>Amanita citrina</i>	Kugleknoldet Fluesvamp
11.8.-28.9	(282)
- <i>fulva</i>	Brun Kam-Fluesvamp
12.7.-18.10	(ML 117)
- <i>muscaria</i>	Rød Fluesvamp
8.9.-18.10.	(284)
- <i>porphyria</i>	Porfyr-Fluesvamp
16.8.-24.9.	(279)
- <i>rubescens</i>	Rødmende Fluesvamp
16.8.-25.10.	(285)
- <i>virosa</i>	Snehvid Fluesvamp
27.7.-8.9.	(281)
<i>Boletus badius</i>	Brunstokket Rørhat
3.9.-	(184)
<i>Clitocybe candicans</i>	
28.9.-22.11.	
- <i>clavipes</i>	Køllestokket Tragthat
3.9.-4.10.	(315)
- <i>dicolor</i>	Tvefarvet Tragthat
18.10.-22.11.	(320)
<i>Collybia butyracea</i>	Keglestokket Fladhat
21.9.-22.11.	(369)
- <i>cirrhata</i>	
18.10.-	
- <i>confluens</i>	Knippe-Fladhat
18.7.-1.11.	(376)
- <i>cookei</i>	Gulknoldet Fladhat
21.9.-18.10.	(375)
- <i>dryophila</i>	Løv-Fladhat
12.7.-28.9.	(371)
- <i>maculata</i>	Plettet Fladhat
3.9.-4.10.	(367)
- <i>peronata</i>	Bestøvlet Fladhat
12.7.-2.11.	(353)
- <i>tuberosa</i>	Spidsknoldet Fladhat
21.9.-30.9.	(374)
<i>Cortinarius acutus</i>	
16.8.-11.10.	
- <i>albviolaceus</i>	Lysviolet Slørhat
8.9.-24.9.	(498)
- <i>delibutus</i>	Gul Slørhat
27.7.-9.11.	(489)
- <i>flexipes</i>	Spidsskællet Slørhat
16.8.-11.10.	(508) (Liden Slørhat)
- <i>hemitrichus</i>	Hvidfnugget Slørhat
3.9.-28.9.	(509)
- <i>pholideus</i>	Brunskællet Slørhat
11.10.-	(500)
- <i>rigidus</i>	
18.10.-	
- <i>speciosissimus</i>	Puklet Gift-Slørhat
26.7.-4.10.	
<i>Crepidotus variabilis</i>	Forskelligformet Muslingsvamp
18.7.-22.11.	(467)
<i>Cystoderma amianthinum</i>	Okkergul Grynhat
11.10.-22.11.	(303)
<i>Dermocybe cinnamomeolutea</i>	Kanel-Slørhat
3.9.-8.11	(504)
- <i>semisanguinea</i>	Cinnoberbladet Slørhat
27.8.-21.9.	(501)

<i>Entoloma juncinum</i>	
12.7.-20.7.	
- <i>nidorosum</i>	Stinkende Rødblåd
21.9.-	(441)
<i>Galerina hypnorum</i>	Mos-Hjelmhat
12.7.-22.11	(ML 175)
- <i>tibiicystis</i>	
26.7.-	
<i>Hebeloma testaceum</i>	
14.9.-25.10.	
<i>Hypholoma fasciculare</i>	Knippe-Svovlhat
18.7.-16.11.	(568)
- <i>sublateritium</i>	Teglør Svovlhat
8.9.-22.11.	(567)
<i>Inocybe lanuginosa</i>	Uldskællet Trævlhat
12.7.-21.9.	(535)
- <i>mixtilis</i>	Randknoldet Trævlhat
12.7.-2.11.	(534)
- <i>napipes</i>	Roeknoldet Trævlhat
26.7.-8.9.	(ML 159)
<i>Kuehneromyces mutabilis</i>	Foranderlig Skælhat
18.7.-22.11.	(477)
<i>Laccaria laccata</i>	Rød Ametysthat
12.7.-18.10.	
- <i>proxima</i>	
3.9.-9.11	(ML 99)
<i>Lactarius camphoratus</i>	Kamfer-Mælkehat
27.7.-27.8.	(214)
- <i>glyciosmus</i>	Sødtduftende Mælkehat
16.8.-18.10.	(206)
- <i>helvus</i>	Mose-Mælkehat
18.7.-12.10.	(208)
- <i>necator</i>	Olivensbrun Mælkehat
21.8.-12.10.	(200)
- <i>pubescens</i>	
16.8.-25.10.	
- <i>rufus</i>	Rødbrun Mælkehat
2.8.-2.11.	(209)
- <i>theiogalus</i>	Rvnket Mælkehat
12.7.-2.11.	(ML 209)
- <i>torminosus</i>	Skægget Mælkehat
20.7.-28.9.	(199)
- <i>trivialis</i>	
11.10.-	
- <i>vietus</i>	Violæt Mælkehat
27.7.-18.10.	(205)
<i>Leccinum duriusculum</i>	Gråbrun Poppel-Rørhat
4.10.-	
- <i>holopus</i>	Hvid Birke-Rørhat
3.8.-4.10.	
- <i>scabrum</i>	Rufodet Rørhat
26.7.-30.9.	
- <i>variicolor</i>	Forskelligfarvet Birke-Rørhat
11.8.-11.10.	
<i>Marasmiellus ramealis</i>	Gren-Bruskhat
18.7.-25.8.	(360)
<i>Marasmius androsaceus</i>	Trådstokket Bruskhat
16.8.-18.10.	(358)
<i>Mycena adonis</i>	Rønnerød Huesvamp
30.9.-11.10.	(388)
- <i>cinerella</i>	
2.11.-22.11.	

<i>Mycena epipterygia</i>	21.9.-22.11.	Gulstokket Huesvamp	(399)
- <i>galericulata</i>	18.7.-22.11.	Toppet Huesvamp	(397)
- <i>galopoda</i>	3.9.-30.10.	Hvidmælket Huesvamp	(382)
- <i>haematopoda</i>	21.8.-9.11.	Blødende Huesvamp	(381)
- <i>pura</i>	27.7.-30.10.	Skær Huesvamp	(387)
- <i>sanguinolenta</i>	12.7.-16.8.	Rødmælket Huesvamp	(380)
- <i>viscosa</i>	8.11.-		
- <i>vitilis</i>	12.7.-9.11.	Blankstokket Huesvamp	(ML 111)
- <i>zephirus</i>	14.9.-		
<i>Omphaliaster asterosporus</i>	18.10.-2.11.	Stjernesporet Tragthat	(ML 97)
<i>Oudemansiella platyphylla</i>	27.8.-11.10.	Bredbladet Væbnerhat	(364)
<i>Paxillus involutus</i>	12.7.-2.11.	Almindelig Netbladhat	(463)
<i>Pholiota alnicola</i>	21.9.-	Elle-Skælhat	(517)
- <i>lenta</i>	25.10.-1.11.	Løv-Skælhat	(515)
- <i>lucifera</i>	4.10.-25.10.	Brandgul Skælhat	(471)
<i>Pleurotus dryinus</i>	9.11.-	Korkagtig Østershat	(408)
- <i>ostreatus</i>	18.10.	Almindelig Østershat	(410)
<i>Pluteus atricapillus</i>	20.7.-30.9.	Sodfarvet Skærmhat	(428)
<i>Psathyrella candolleana</i>	12.7.-27.8.	Candolles Mørkhat	(573)
- <i>hydrophila</i>	25.10.-22.11.	Lysstokket Mørkhat	(574)
<i>Rickenella fibula</i>	18.7.-12.10.	Orange-Navlehat	(406)
<i>Russula aeruginea</i>	3.9.-	Græsgrøn Skørhat	(234)
- <i>betularum</i>	12.7.-8.11.		
- <i>emetica</i>	16.8.-9.11.	Gift-Skørhat	(ML 203)
- <i>flava</i>	12.7.-18.10.	Birke-Skørhat	(240)
- <i>nitida</i>	20.7.-12.10.	Året Skørhat	(ML 203)
- <i>ochroleuca</i>	3.9.-22.11.	Okkergul Skørhat	(239)
- <i>puellaris</i>	12.7.	Gulstokket Skørhat	(ML 201)
- <i>pulchella</i>	12.7.-12.10.		
- <i>velenovskyi</i>	20.7.-27.8.		
- <i>versicolor</i>	12.7.-9.11.		

<i>Russula xerampelina</i>	27.7.-3.9.	Hummer-Skørhat	(244)
<i>Tephrocycbe tylicolor</i>	18.7.-16.11.	Snyltende Gråblad	(ML 83)
<i>Tricholoma album</i>	3.9.-2.11.	Hvid Ridderhat	(332)
<i>Tricholomopsis decora</i>	20.7.		
- <i>rutilans</i>	3.9.-14.9.	Purpur-Væbnerhat	(340)
<i>Tubaria furfuracea</i>	12.7.-8.11.	Kliddet Fnughat	(540)

ARTSLISTE OVER HATSVAMPE FRA GRANPLANTNINGERNE

<i>Agaricus silvaticus</i>	14.9.-22.11.	Lille Blod-Champignon	(556)
<i>Clitocybe langei</i>	1.11.-22.11.	Randstribet Tragthat	(321)
- <i>nebularis</i>	11.10.-18.10.	Tåge-Tragthat	(311)
<i>Collybia butyracea</i>	1.11.-2.11.	Keglestokket Fladhat	(369)
- <i>confluens</i>	1.11.	Knippe-Fladhat	(376)
- <i>maculata</i>	11.10.-22.11.	Plettet Fladhat	(367)
- <i>peronata</i>	2.8.-2.11.	Bestøvlet Fladhat	(353)
<i>Cystoderma amianthinum</i>	2.11.-16.11	Okkergul Grynhat	(303)
<i>Dermocybe cinnamomeobadia</i>	25.10.		
<i>Entoloma cetratum</i>	1.11.-16.11	Voks-Rødblad	(455)
<i>Galerina marginata</i>	18.10.-8.11.	Ranbæltet Hjelihat	(478)
<i>Gymnopilus penetrans</i>	11.10.-22.11.	Plettet Flammehat	(518)
<i>Hebeloma mesophaeum</i>	1.11.	Lerbrun Tåreblad	(ML 161)
<i>Hypholoma capnoides</i>	1.11.-9.11.	Gran-Svovlhat	(569)
- <i>fasciculare</i>	18.7.-1.11	Knippe-Svovlhat	(568)
- <i>sublateritium</i>	8.9.	Teglred Svovlhat	(567)
<i>Inocybe geophylla</i>	18.10.-22.11.	Almindelig Trævlhat	(527)
<i>Kuehneromyces mutabilis</i>	2.8.-8.9.	Foranderlig Skælhat	(477)
<i>Laccaria laccata</i>	2.11.		
<i>Lepiota castanea</i>	25.8.	Kastaniebrun Parasolhat	(298)
- <i>cristata</i>	14.9.	Stinkende Parasolhat	(297)
- <i>grangei</i>	18.10.	Grønskællet Parasolhat	(ML 127)
- <i>sp.</i>	4.10.-16.11.		

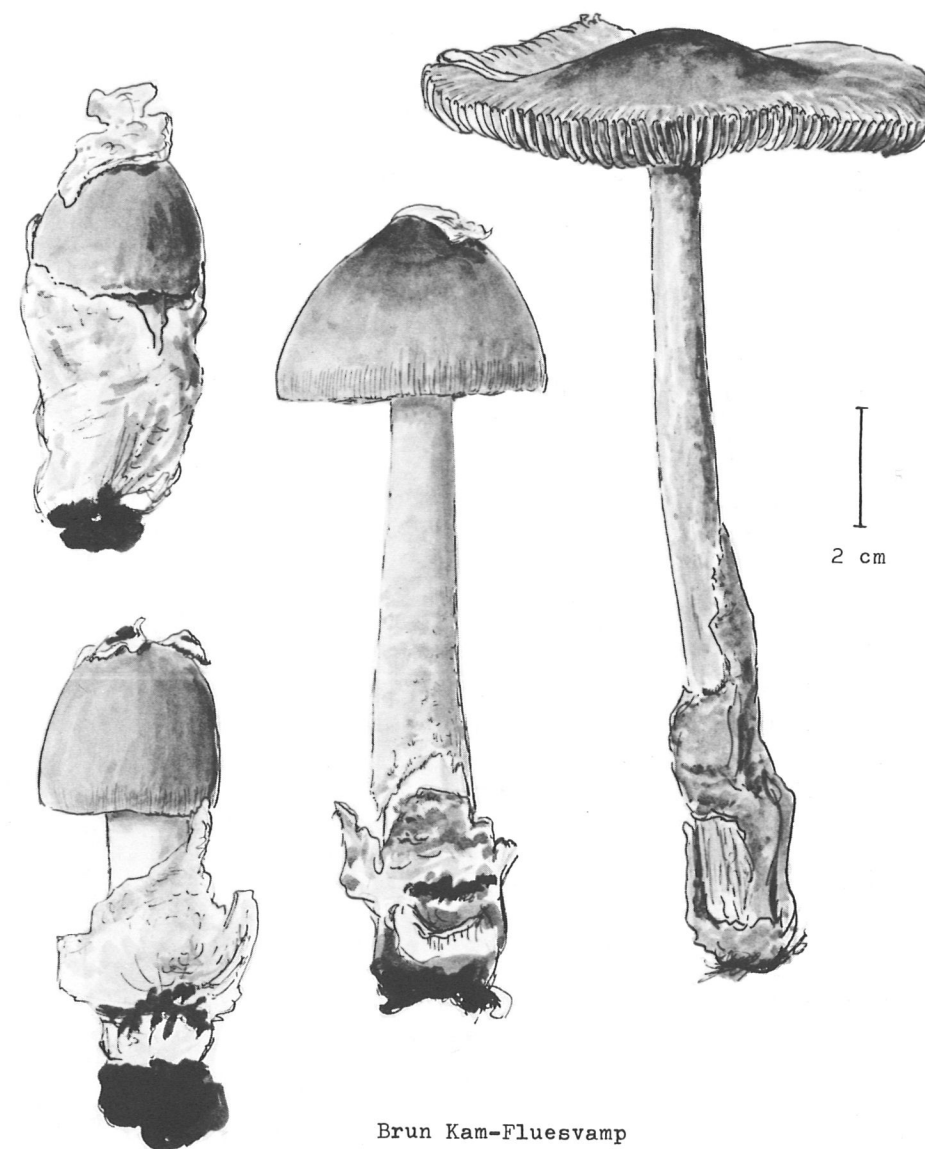
Lepista inversa	Brunstænket Tragthat
1.11.	(317)
- nuda	Violet Hekserings-Ridderhat
22.11.	(326)
Macrocyttidia cucumis	Agurkehat
25.10.	(536)
Macrolepiota rhacodes	Rabarber-Parasolhat
2.8.-1.11.	(290)
Micromphale perforans	Nåle-Bruskhat
8.11.	(359)
Mycena epipterygia	Gulstokket Huesvamp
1.11.-8.11.	(399)
- galericulata	Toppet Huesvamp
8.9.	(397)
- galopoda	Hvidmælket Huesvamp
25.8.-8.11.	(382)
- iodiolens	
22.11.	
- leptcephala ss.Ricken	Stinkende Huesvamp
8.11.	(384)
- phyllogena	
11.10.-22.11.	
- pura	Skær Huesvamp
1.11.-8.11	(387)
Oudemansiella radicata	Pælerodshat
3.9.	(362)
Panellus mitis	Mild Epaulethat
18.10.-8.11.	(412)
Paxillus involutus	Almindelig Netbladhat
25.8.-11.10.	(463)
Ripartites tricholoma	Skæghat
25.10.	(465)
Russula anthracina	
25.8.	
- emetica	Gift-Skørhat
2.11.	(ML 203)
- ochroleuca	Okkergul Skørhat
8.9.-22.11.	(239)
- queletii	Quelets Skørhat
25.10.	(227)
Strobilurus esculentus	Koglefladhat
8.11.-22.11	(372)
Stropharia aeruginosa	Spanskgrøn Bredblad
11.10.-22.11.	(559)

BIRKEOMRÅDERNE

Mykorrhizasvampe

Det er de store kødfulde mykorrhizadannere, der præger svampevæksten i Horreby Lyng fra sæsonens begyndelse i juni-juli til oktober, hvor træerne standser deres vækst, hvorefter saprophyterne bliver næsten enerådende.

Mykorrhizasvampene forekommer mest i de lyse områder på den sure næringsfattige jord. De findes sjældent i buskadser eller på steder med en tæt vækst af græs og urter. De er nemme at få øje på, dels på grund af deres forekomst på åbne voksepladser og dels på grund af deres ofte betydelige størrelse og kraftige farver.

Brun Kam-Fluesvamp

Amanita

Fluesvamp.

Amanita citrina (Kugleknoldet Fluesvamp) groede enligt el-
ler i nogle få spredte eksemplarer nær skovbrynet i område D.
August-september, 6 dage.

Amanita fulva (Brun Kam-Fluesvamp) var en af de mest ka-
rakteristiske svampe i Horreby Lyng. Den groede ofte på den
bare tørvejord side om side med en anden mykorrhizadanner,
der er typisk for birkemoser: *Scleroderma citrinum* (Alminde-
lig Bruskbold). Brun Kam-Fluesvamp voksede mest i flokke på
ret tør bund, men den var ikke kræsen med hensyn til vokse-
plads, groede også i ikke for tæt lyng, i spredt græsvækst,
i mos eller i løst bladdække. Juli - oktober, 19 dage.

Amanita muscaria (Rød Fluesvamp), der af og til forekommer
i mængde under Birk, blev kun noteret enligt voksende. Septem-
ber-oktober, 4 dage.

Amanita porphyria (Porfyr-Fluesvamp)
holdt til i område D, nær skovbrynet,
1-3 eksemplarer. August-september. 6
dage. Den gror iøvrigt mest i nåle-
skov.

Amanita rubescens (Rødmende Fluesvamp)
kunne man træffe i enkelte eksemplarer
i samme terræn. Sept.-okt., 4 dage.

Amanita virosa (Snehvid Fluesvamp) der
også er en typisk Hatsvamp fra mose-
terræn, blev iagttaget to steder i om-
råde K og et sted i område D. I det
sidstnævnte område groede den sammen
med en anden farlig giftsvamp, *Corti-
narius speciosissimus* (Puklet Gift-Slør-
hat). Juli-sept., 5 dage.

Boletus

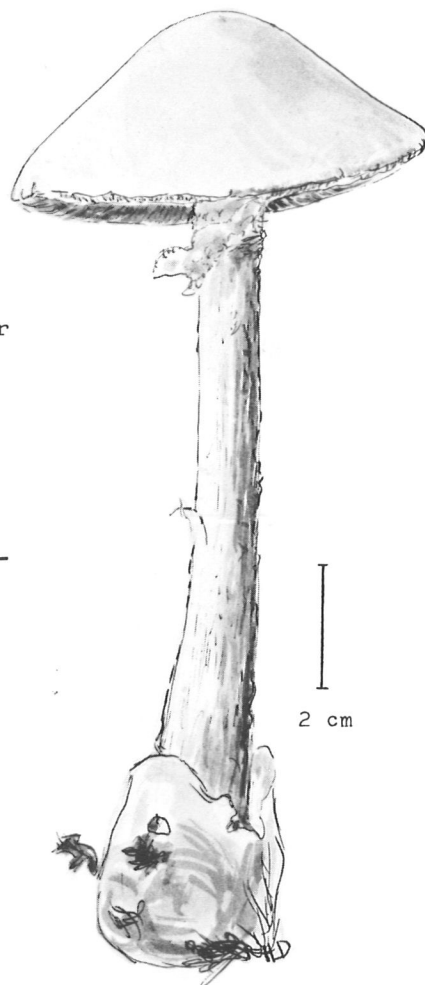
Rørhat

Boletus badius (Brunstokket Rørhat),
der er almindelig i nåleskove, blev
fundet én gang under Birk. 3. sept.

Cortinarius

Slørhat

Cortinarius er den mykorrhizaslægt,
der omfatter flest arter, men mange af
dem, især inden for underslægten *Te-
lamonia*, har det ikke været muligt at

Snehvid Fluesvamp

bestemme. I september nåede de deres kulmination. I dagbogen
for 21. sept. står: "Næsten hele birkeområdet præget af flokke
af *Telamonia*-arter og andre små Slørhatte".

Cortinarius acutus, der er en lille spidspuklet art, vok-
sede i flokke nær tørvegrave, f. eks. på balken i område L.
August-oktober, 3 dage.

Cortinarius alboviolaceus (Lysviolet Slørhat) havde sit
hovedvoksested lige syd for vej 3. September, 4 dage.

Cortinarius delibutus (Gul Slørhat) blev fundet mange ste-
der i birkeområderne, i små flokke. Juli-november, 15 dage.

Cortinarius flexipes (Spidsskællet Slørhat), var en af de
almindeligste *Telamonier*. August-september, 10 dage.

Cortinarius hemitrichus (Hvidfnugget Slørhat) hører og-
så til *Telamonia*. September, 3 dage.

Cortinarius pholideus (Brunskællet Slørhat), der er en af
de lettest kendelige slørhattearter fra birkemoser, groede i
2 eksemplarer i område E nær leddet. 11. oktober.

Cortinarius rigidus, der er en lille slank Slørhat med en
stærk lugt mindende om *Cortinarius hinnuleus* (Ildelugtende
Slørhat), optrådte i en lille flok i område G i nærheden af
sti 6. 18. oktober.

Cortinarius speciosissimus (Puklet Gift-Slørhat) vokse-
de spredt i den østlige og nordlige del af Horreby Lyng. Ju-
li-oktober, 10 dage.

Dermocybe.

Dermocybe cinnemomeolutea (Kanel-Slørhat) voksede i flok-
ke, mest i lavt mos langs tørvegravene, ofte på balkene.
September-november, 9 dage.

Dermocybe semisanguinea (Cinnoberbladet Slørhat) blev kun
fundet fire steder. August-september, 2 dage.

Hebeloma

Tåreblad.

Hebeloma testaceum, der har en gråbrun hat og en ret høj
lige stok, groede i flokke spredt i området, ofte på ret fug-
tig bund. September-oktober, 7 dage.

Inocybe

Trævlhat.

Inocybe lanuginosa (Uldskællet Trævlhat) forekom både i
langstokkede former i græs og kortstokkede i det tynde blad-
dække, i flokke. Juli-september, 5 dage.

Inocybe mixtilis (Randknoldet Trævlhat) var den almin-
deligste Trævlhat i birkeområderne, groede ofte nær vejene,
og det kunne være vanskeligt at se, om den groede på egentlig

tørvejord eller jord med fyld, men adskillige fund er gjort langt fra vejen på ren tørvejord. Groede mest i små flokke, af og til næsten skjult af buske, f.eks. Hindbær. Juli-november, 13 dage. Randknoldet Trævlhat er ikke specielt knyttet til tørvebund, men vokser også på mere kalkholdig jord, f.eks. i en lille granplantning sydvest for Horreby Lyng.

Inocybe napipes (Roeknoldet Trævlhat) voksede fortrinsvis på fugtig tørvebund. Groede i spredte flokke eller enkeltvis. Juli-september, 8 dage.

Laccaria Ametysthat.

Laccaria laccata groede i flokke overalt. Juli-oktober, 14 dage.

Laccaria proxima, en orangebrun art, der hører hjemme i moser, blev noteret i september og november, 5 dage.

Lactarius Mælkehat.

Lactarius med 10 arter i Horreby Lyng i 1980 er sikkert den hatsvampeslægt, der bidrager med flest frugtlegemer i løbet af en sæson.

Lactarius camphoratus (Kamfer-Mælkehat) der er almindelig i bøgeskove, voksede i store flokke ved tørvegravene i område L. Juli-august, 3 dage.

Lactarius glyciosmus (Sødtduftende Mælkehat) groede enkeltvis eller i små flokke. August-oktober, 6 dage.

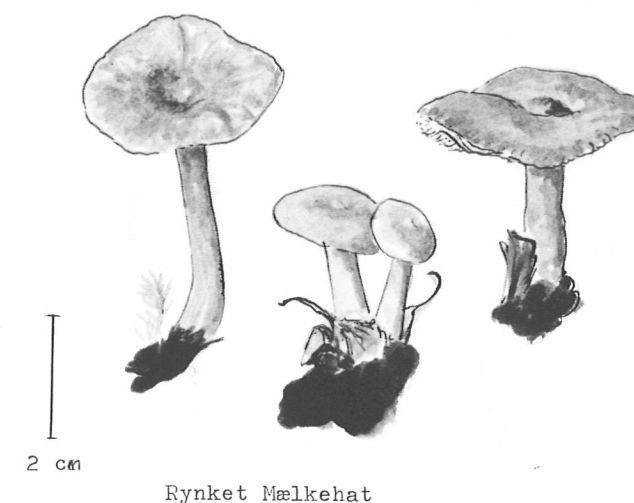
Lactarius helvus (Mose-Mælkehat) sås mange steder, som oftest i flokke på ret fugtige pladser. Aug.-okt., 10 dage.

Lactarius necator (Olivenbrun Mælkehat) var også almindelig rundt om i mosen, men den groede på mere tørre steder end Mose-Mælkehat, af og til på tørvejord blottet for plantevækst. August-oktober, 10 dage.

Lactarius pubescens, der er en hvid art og står Skægget Mælkehat nær, blev noteret i august-oktober, 3 dage.

Lactarius rufus (Rødbrun Mælkehat), der normalt vokser i tilknytning til nåletræer, blev iagttaget tre gange under Birk i august og november.

Lactarius theiogalus (Rynket Mælkehat) var den almindeligste Hatsvamp i Horreby Lyng. Den optrådte som regel i store flokke, ofte på mere fugtig bund end en anden af områdets karakteristiske Hatsvampe, Brun Kam-Fluesvamp. Juli-november, 23 dage.

Lactarius torminosus (Skægget Mælkehat) var ikke almindelig; enkeltvis eller i små flokke. Juli og sept., 5 dage.

Lactarius trivialis, der er en stor violetgrå til lysebrun art groede den 11. oktober nær leddet ved vej 1.

Lactarius vietus (Violet Mælkehat) hører til birkeområdets karakteristiske svampe, groede i flokke, ofte på fugtige steder. Juli-oktober, 15 dage.

Leccinum Rørhat.

Slægten Leccinum indeholder en halv snes arter, der udelukkende er knyttet til Birk eller kan vokse under Birk.

Flere arter er dårligt afgrænsede fra hinanden, og det har i visse tilfælde været vanskeligt at nå frem til en sikker bestemmelse. Ingen af arterne var almindelige i Horreby Lyng i 1980.

Leccinum duriusculum (Gråbrun Poppel-Rørhat), der ifølge Henning Knudsen er sjælden og eventuelt kan vokse under Birk, blev fundet en enkelt gang, 4. oktober.

Leccinum holopus (Hvid Birke-Rørhat) blev kun iagttaget to gange, august og oktober.

Leccinum scabrum (Rufodet Rørhat) var den almindeligste af Rørhattene. Juli-september, 7 dage.

Leccinum variicolor (Forskelligfarvet Birke-Rørhat) karakteristisk ved sin mørke, af og til næsten brunsorte hat med gulbrune pletter. August-oktober, 5 dage.

Voksesteder for alle Leccinum-arter er nogenlunde som for Brun Kam-Fluesvamp.

Paxillus

Netbladhat

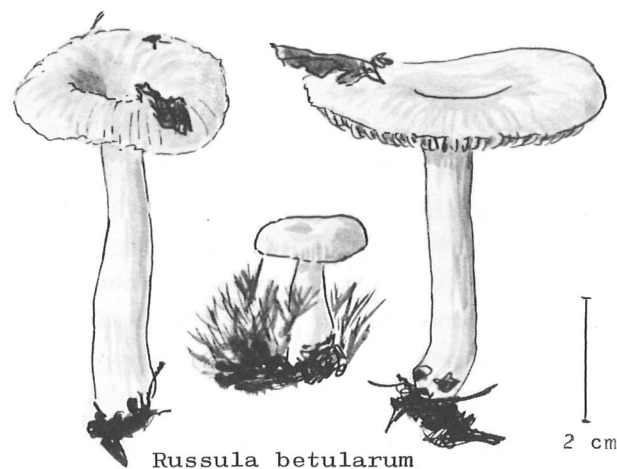
Paxillus involutus (Almindelig Netbladhat) var en af de mest udbredte Hatsvampe i Horreby Lyng med voksepladser både i løv- og nåleskov, oftest i 1-3 eksemplarer, sjældent i flokke. Juli-november, 18 dage.

Russula

Skørhat.

Russula med dens mange farvestrålende frugtlegemer var et dominerende træk i svampefloraen i Horreby Lyng i sensommeren.

Russula aeruginea (Græsg grøn Skørhat) er noteret en enkelt gang med 1 eksemplar. 3. september.

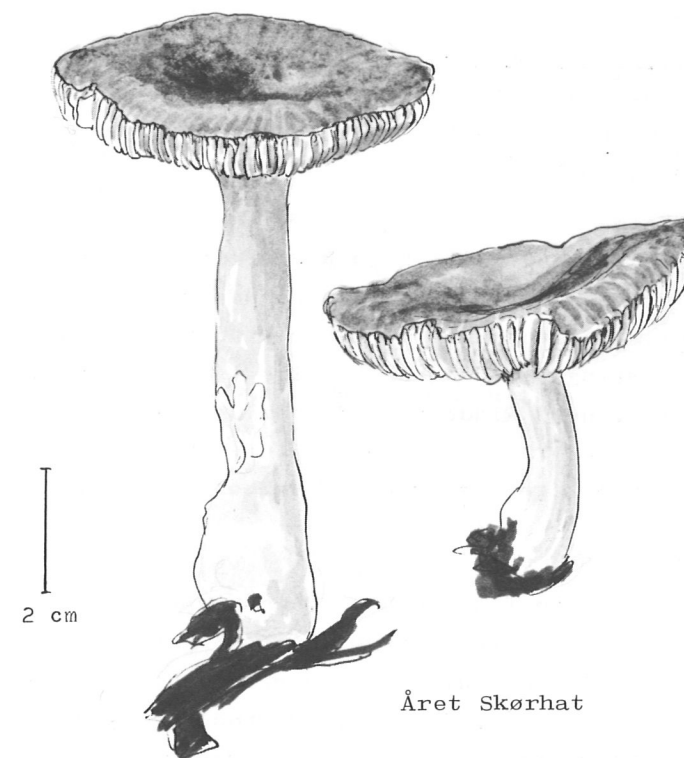
Russula betularum

Russula betularum der er en lille ret højstokket art med lys rosa, af og til næsten hvid hat, var udbredt i hele birk-keområdet. Dens mycelium producerer kun få frugtlegemer ad gangen, mest 1-3. "Blomstringstiden" er lang, juli-november, 22 dage.

Russula emetica (Gift-Skørhat) hvis frugtlegemer kan ses på lang afstand, forekom flere steder, bl. a. syd for vej 2 i nærheden af den gamle losseplads, 1-3 eksemplarer. August-november, 8 dage. Gift-Skørhat er almindelig i fyrreskov.

Russula flava (Birke-Skørhat), der er en stor smuk art med citrongul hat, prægede områderne omkring tørvegravene i sæsonens begyndelse, men den var ikke helt så udbredt som Russula betularum. Den voksede oftest i små flokke, en enkelt gang i store bestande i den sydlige del af område G. Juli-oktober, 18 dage.

Russula nitida (Året Skørhat) groede flere steder, enkeltvis eller 2-3 eksemplarer sammen. Juli-oktober, 11 dage.

Året Skørhat

Russula ochroleuca (Okkergul Skørhat), der er en af de mindst fordringsfulde Skørhatte m.h.t. voksested, den gror både i løv- og nåleskov, kom sent, i begyndelsen af september, men blev lige til frosten satte ind i slutningen af november. 13 dage.

Russula puellaris (Gulstokket Skørhat), der normalt holder til i nåleskov er noteret én gang i juli.

Russula pulchella er en ret stor Skørhat med rød hat med lilla og af og til grønne toner, der ofte falmer så stærkt, at grundfarven til sidst kun kan ses i randen. Den var sjælden, flest eksemplarer groede et sted lige nord for vej 3. Juli, august og oktober, 3 dage.

Russula velenovskyi med en regelmæssig rød til rødbrun hat med lys midte groede i 1-3 eksemplarer spredt i området, bl.a. i det nordøstlige hjørne af område A. Juli-aug., 6 dage.

Russula versicolor, en lille Skørhat med kødrød til violet hat og hvid stok, der ofte gulner med alderen og efter plukning, groede i småflokke, af og til på ret fugtig bund. Juli-november, 7 dage.

Russula xerampelina (Hummer-Skørhat) blev udelukkende iagttaget under Birk og Bævreasp i område E nær leddet. Hat-ten changedrede i olivengrønne, gule og røde farver. Juli-september, 5 dage.

Tricholoma

Ridderhat.

Tricholoma album (Hvid Ridderhat) er den eneste art af denne store slægt, der er blevet set på tørvebund i 1980.

Tricholoma flavobrunneum (Birke-Ridderhar) groede i september på næringsrig bund under Birk i det nordøstlige skovbryn ved sti 6. Hvid Ridderhat, der havde sit hovedvoksested i det sydøstlige hjørne af område G, forekom i store flokke, af og til i hekseringe. September-november, 12 dage.

Saprofyter

Saprofyterne i mosen har et andet præg end mykorrhizadannerne. De er som regel meget mindre og spinkle, er tyndkødede og har ofte en hul stok. De er ikke nær så farvestrålende som mykorrhizasvampene, idet de brunlige og grålige farver dominerer. Undtagelser er bl.a. Flammehattene og Svovlhattene med deres lysende røde og gule farver.

Mange saprofyter er hygrofane, d.v.s. frugtlegemet, især hatten bliver mættet med vand i fugtigt vejr. Når omgivelserne bliver mere tørre, afgives fugtigheden, samtidig skifter hatten udseende og bliver lysere. Hygrofane arter er dog ikke ukendte blandt mykorrhizasvampene; en sektion inden for Slørhattene, *Hydrocybe* er således karakteriseret ved den hygrofane hat.

Vil man danne sig et indtryk af saprofytfloraen i en skov eller mose, må man ned på knæ for at kigge f.eks. i nældebevoksninger, hindbærkrat eller tilgroede grøfter. Her i halvmørket vil man finde mange arter, nogle groende på planterester i jorden, andre på pinde, stængler og blade eller gamle ekskrementer.

Undertiden kan saprofyterne ses langt væk, når de gror i knipper, mens denne voksemåde er mindre almindelig hos mykorrhizasvampene.

Clitocybe

Tragthat.

Clitocybe candicans, en lille Tragthat med en hat, der er kridhvid i tør tilstand, blev noteret i september-november, 4 dage.

Clitocybe clavipes (Køllestokket Tragthat) forekom i små flokke eller spredte eksemplarer i græs og blade, specielt i område E, i kanten af vej 5. September-oktober, 4 dage.

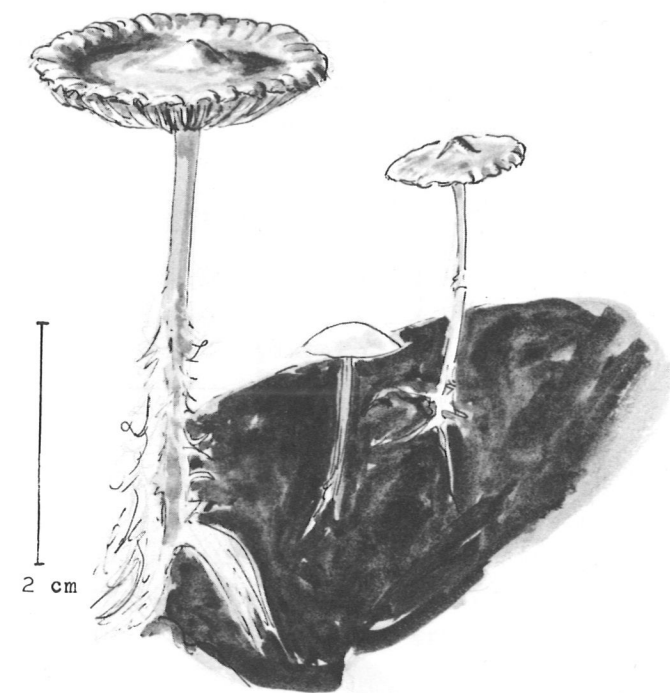
Clitocybe dicolor (Tvefarvet Tragthat), der groede i tætte flokke, var meget almindelig sent på sæsonen, noteret i dagbogen 9. nov. som den almindeligste Hatsvamp. Okt.-nov.

Collybia

Fladhat.

Collybia butyracea (Keglestokket Fladhat) f. *asema* groede på lidt skyggefulde steder med stokken i løvet, mest i få spredte eksemplarer. September-november, 14 dage.

Collybia cirrhata. To eksemplarer på blade. 18. oktober.

Collybia cirrhata

Collybia confluens (Knippe-Fladhat) foretrak ret skyggefulde steder i område L i nærheden af vej 1, altid knippe-voksende, af og til med knipperne groende i heksering. Juli-oktober, 7 dage.

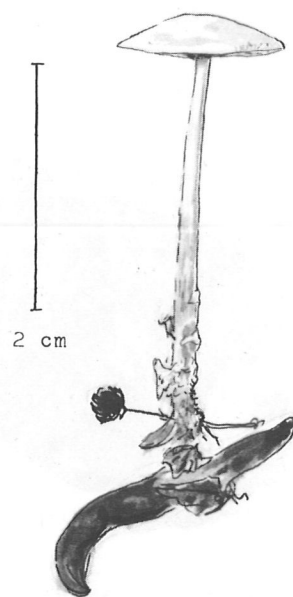
Collybia cookei (Gulknoldet Fladhat) sås mest i den nordlige del i små flokke med de gule sklerotier gemt i rådne, ukendelige Hatsvampe i jordoverfladen. Sept.-okt., 4 dage.

Collybia dryophila (Løv-Fladhat) i bladdækket under Birk og Bævreasp i område L nær vej 1, i få eksemplarer, af og til i småknipper. Juli-september, 7 dage.

Collybia maculata (Plettet Fladhat) er almindelig i nåleskove hen på sæsonen, hvor den oftest vokser i tætte rækker, men den kan også gro andetsteds, hvad fund i birkeområderne viser. September-oktober, 3 dage.

Collybia peronata (Bestøvlet Fladhat) var en af de almindeligste hatsvampe i birkeområderne, ofte groende i rækker i bladdækket, en enkelt gang en flok med 30 eksemplarer. Juli-november, 16 dage.

Collybia tuberosa (Spidsknoldet Fladhat) er meget nær beslægtet med Collybia cirrhata og Collybia cookei. I små tætte flokke på henrådnende Hatsvampe. September, 2 dage.

Spidsknoldet Fladhat

Crepidotus

Muslingsvamp

Crepidotus variabilis (Forskelligformet Muslingsvamp) holdt til flere steder på pinde og blade, f.eks. i den nordlige del af område G. Juli-november, 4 dage.

Cystoderma

Grynhat

Cystoderma amianthinum (Okkergul Grynhat). 1 eksemplar hver af dagene 11. oktober og 22. november. Fortrinsvis en nåleskovssvamp, der ret sjældent forekommer i løvskove.

Entoloma

Rødblåd

Entoloma juncinum er en lille gråbrun art, der kan minde om en Huesvamp, og som lugter af mel, når man trykker på den, blev fundet et par steder, f.eks. i 10 eksemplarer spredt i område D. Juli, 2 dage.

Entoloma nidorosum (Stinkende Rødblåd) groede i flok i nærheden af sti 6. 21. september. Antagelig mere udbredt end dette ene fund lader formode. Fund af nærstående former er ikke medtaget i oversigten, da det ikke var muligt at bestemme dem med sikkerhed.

Galerina

Hjelmhat

Galerina hypnorum (Mos-Hjelmhat) havde sit hovedvoksested i det lave mos langs tørvegravene i område G øst for vej 1, små flokke hele sæsonen igennem. Juli-november, 9 dage.

I Horreby Lyng findes mange arter knyttet til Sphagnum. I 1980 var deres voksesteder druknet på grund af den stadige nedbør.

Galerina tibiicystis, en art med okkerbrun hat, slank stok og fint punkterede sporer, var den eneste repræsentant for Sphagnum-arterne. 3 eksemplarer i udkanten af en tørvegrav i område E, 26. juli.

Hypholoma

Svovlhat

Hypholoma fasciculare (Knippe-Svovlhat). De populære svampebøgers opgivelser om voksesteder for denne art stemmer ikke overens. Ferdinandsen & Winge (1943) anfører, at den vokser på og ved løvtræstød, undtagelsesvis på nåletræer. Morten Lange (1961) skriver, at den gror i knipper på løvtræ, mens Romagnesi (1956-67) noterer, at den vokser på alle træarter. I Horreby Lyng blev den fundet både på Birk og Gran. Juli-oktober, 13 dage.

Hypoloma sublateralitium (Tegl rød Svovlhat) var ikke så almindelig som Knippe-Svovlhat. Den groede i knipper på birkestubbe, en enkelt gang fundet i en granbevoksning, muligvis på en birkestub. September-november, 6 dage.

Kuehneromyces

Kuehneromyces mutabilis (Foranderlig Skælhat) groede i knipper på birkestød og -stammer, en enkelt gang på en granstub, mest i den fugtige nordlige del af område G. Juli-november, 14 dage.

Marasmiellus

Marasmiellus ramealis (Gren-Bruskhat) holdt til i små tætte flokke på fugtige steder, af og til næsten skjult i græs, f.eks. på den vestlige del af vej 4, der her er stærkt tilgroet. Juli-august, 5 dage.

Marasmius

Bruskhat

Marasmius androsaceus (Trådstokket Bruskhat) groede sikkert mange steder i området, men er ikke så nem at få øje på, noteret i 1 eksemplar på vissent mos, 16. august. 3 eksemplarer på gamle lyngkviste i område L, 18. oktober.

Mycena

Huesvamp

Mycena adonis (Rønnerød Huesvamp) er en sjælden svamp, som jeg har set ved besøg i Horreby Lyng år tilbage, da den voksede langs en sti i den nordlige del. 30. september groede 1 eksemplar i mos og græs på sti 6. 11. okt. blev der fundet 2 eksemplarer i område L, det ene frugtlegeme med hvid, det andet med lyserød stok.

Mycena cinerella, der er en lille gråbrun art med nedløbende lameller og som minder en del om en Navlehat, dukkede op sent på sæsonen, hvor den groede i flokke på birkeblade. Senere blev den noteret på en bund med nåle og blade. Frugtlegemerne i samme flok var ofte af forbavsende forskellig størrelse. November, 4 dage.

Mycena cinerella

Mycena epipterygia (Gulstokket Huesvamp) forekom i flokke i mos og græs og på blade og nåle. Den nåede sit højdepunkt sent på sæsonen og blev 1. november noteret som den almindeligste Hatsvamp. September-november, 11 dage.

Mycena galericulata (Toppet Huesvamp) traf man overalt i Horreby Lyng hele sæsonen igennem i små knipper og flokke på birkestubbe, men også på væltede stammer og nedfaldne grene. Juli-november, 18 dage.

Mycena galopoda (Hvidmælket Huesvamp) groede enkeltvis, sjældnere i småflokke, på blade og nåle, en enkelt gang i lyng. September-november, 10 dage.

Mycena haematopoda (Blødende Huesvamp) i knipper og små flokke på stubbe, grene og stammer. Flest fund i den nordlige del i fugtigt, skyggefuldt terræn syd for sti 6. August-november, 14 dage.

Mycena pura (Skær Huesvamp) er en variabel art, der ikke er kræsen med hensyn til vokseplads. Den gror både i løv- og nåleskov og kan træffes i strandbakker uden trævækst. I Horreby Lyng sås den mest i birkeområderne. To fund fra november i granskov. Mest 1-3 eksemplarer, sjældnere i små flokke. 3. september blev en afvigende form med hvid hat og rødlig stok set i område D. Juli-oktober, 11 dage.

Mycena sanguinolenta (Rødmælket Huesvamp). Frugtlegemerne på denne art varierer meget i størrelse afhængig af substratets givtighed. Notater om få eksemplarer. Juli-august, 3 dage.

Mycena viscosa minder meget om Gulstokket Huesvamp, men er lidt større, får rødbrune pletter på lamellerne og har anderledes sporer. Nogle få eksemplarer på en stub i område L. 8. november. Illustration på næste side.

Mycena vitilis (Blankstokket Huesvamp). Fund af 1 eller 2 eksemplarer udgående fra pinde i jordoverfladen eller i bladdækket. Mest i de nordlige områder, hvor Birk, Bøg og Eg gror sammen, men et par gange set inde i mosen under Birk. Juli-november.

Mycena zephirus groede i en stor flok, helt under vand efter et heftigt regnskyl, uden for granpartiet i område H. 14. september.

Omphaliaster

Omphaliaster asterosporus (Stjernespoet Tragthat) vokse-
de enligt to steder i lavt mos ved tørvegravene i område G.
Oktober-november.

Oudemansiella

Oudemansiella platyphylla (Bredbladet Væbnerhat) fore-
kom mange steder i området med Bøg og Eg i nord. Fundet en-
kelte gange på Birk i selve mosen. Juli-oktober.

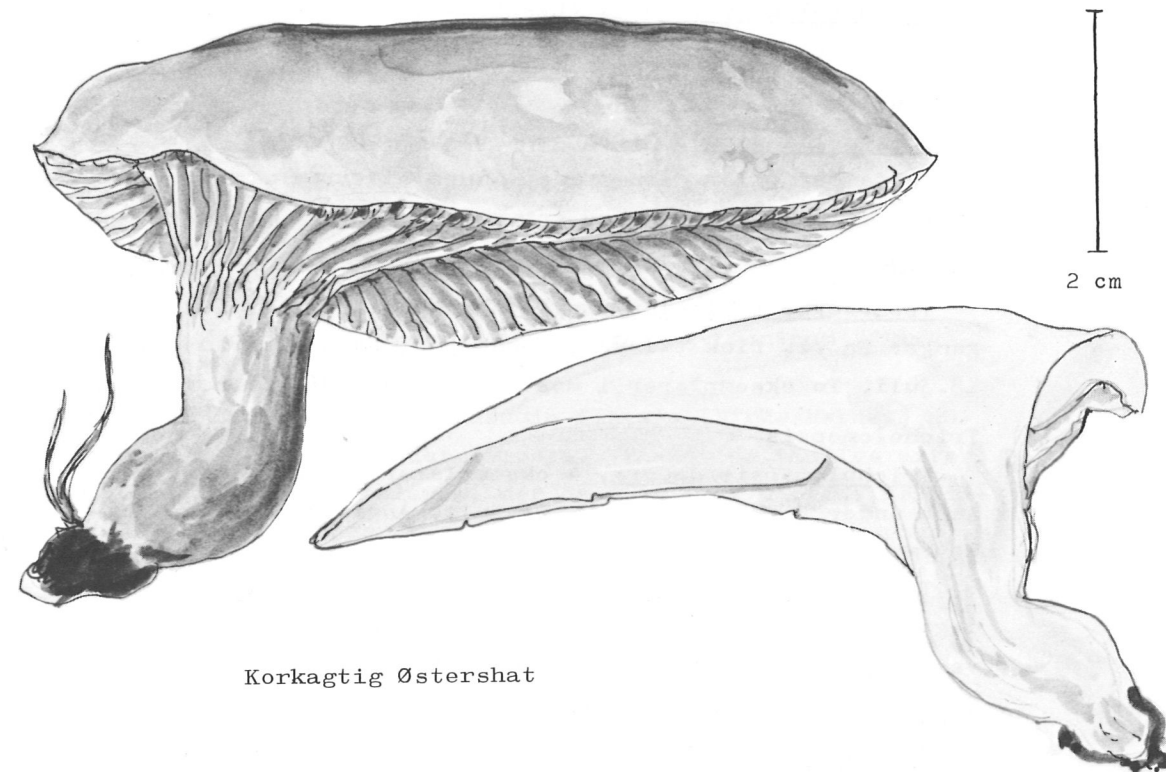
Pholiota

Skælhat

Pholiota alnicola (Elle-Skælhat) groede i knippe på bir-
kestub. 21. september.

Pholiota lenta (Løv-Skælhat). Fundet 2 gange, 3 eksempla-
rer ialt nær vej 1. 25. oktober og 1. november.

Pholiota lucifera (Brandgul Skælhat). Flere knipper på
gammel stub syd for granparti i område H. 4. og 25. oktober.

Korkagtig Østershat

Pleurotus

Østershat

Pleurotus dryinus (Korkagtig Østershat). 1 eksemplar på
veddet af væltet birkestamme ved sti 7 lige nord for engen.
9. november. Arten kan også optræde parasitisk.

Pleurotus ostreatus (Almindelig Østershat) voksede i 5
eksemplarer på birkestub i område E syd for vej 3. 18. okt.
Træffes også som parasit.

Pluteus

Skærmhat

Pluteus atricapillus (Sodfarvet Skærmhat) kan være meget
tidlig på færde, allerede i juni. Foretrækker det skyggeful-
de område langs sti 6 og 8, men er også fundet på birkestub-
be i selve mosen. Juli-september.

Psathyrella

Mørkhat

Psathyrella candolleana (Candolles Mørkhat) blev kun no-
teret to dage: 12. juli og 27. august. Den høje vandstand i
mosen er formentlig forklaringen på, at denne almindelige
art på pinde og grene i lavninger ikke blev fundet flere
gange.

Psathyrella hydrophila (Lysstokket Mørkhat) i flokke på birkestubbe i den nordlige del. Oktober-november, 2 dage.

Rickenella Navlehat

Rickenella fibula (Orange-Navlehat) holdt til i mos på birkestammer eller stammer af andre løvtræer, mest i små spredte flokke, bl.a. nord for vej 2. Juli-okt., 6 dage.

Tephrocye Gråblad

Tephrocye tylicolor (Snyltende Gråblad) blev fundet to gange: En tæt flok tilsyneladende på jorden i område D. 18.juli. To eksemplarer i mos i samme område, 16.november.

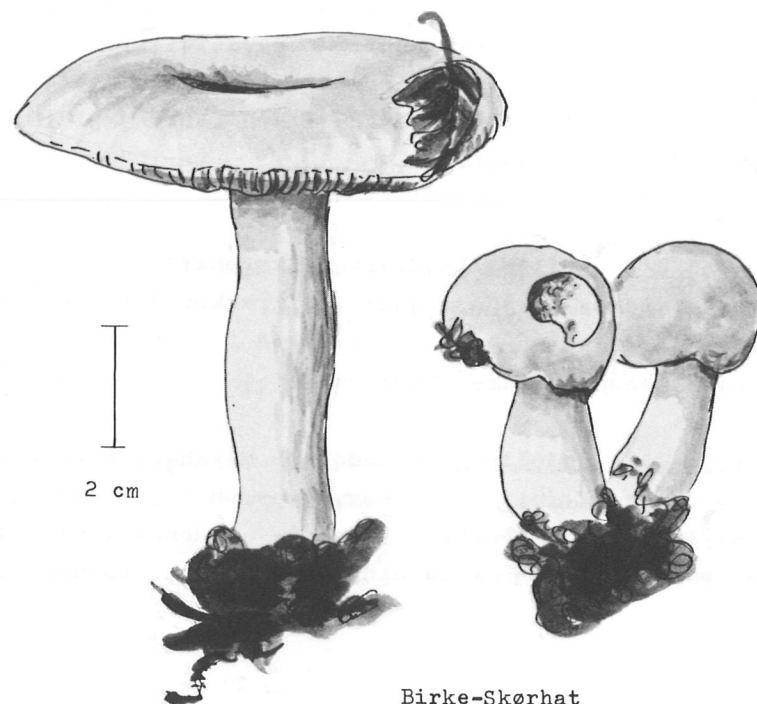
Tricholomopsis Væbnerhat

Tricholomopsis decora, 4 eksemplarer groede på en mør stub under Birk i område D, 20.juli. Angives at gro på nåletræ.

Tricholomopsis rutilans (Purpur-Væbnerhat). To gange iagttaget groende på stub, 4 eksemplarer hver gang. Angives at gro på nåletræ. 3. og 14. september.

Tubaria Fnughat

Tubaria furfuracea (Kliddet Fnughat). Hovedvoksestedet var i 1980 en lille lysning i or D syd for vej 3, hvor birkene var blevet fældet, desuden i mængde på savsmuld. Juli - november, 7 dage.

Birke-Skørhat

KARAKTERISTISKE HATSVAMPE FRA BIRKEOMRÅDERNE

Hvis man ser bort fra *Mycena adonis* (Rønnerød Huesvamp), der gerne gror på tørvebund, foretrækker ingen af de saprofyter, der i 1980 blev fundet i Horreby Lyng birkemoser, men trives lige så godt f.eks. i bøge- eller nåleskove.

Derimod er der blandt mykorrhizasvampene en række arter, der fortrinsvis gror i birkemoser, især inden for slægterne *Russula* (Skørhat), *Lactarius* (Mælkehat) og *Leccinum* ("Birke-Rørhat").

Allerede i juli lyste *Russula flava*'s (Birkeskørhat) gule hatte op mange steder i mosen. Blandt de tidlige arter var også *Russula betularum*, der også er vidt udbredt, men fåtallig på voksestederne samt *Russula nitida* (Året Skørhat), *Russula velenovskyi* og *Russula versicolor*. *Russula pulchella* der ligeledes vokser under Birk, forekommer både på sur og neutral bund. Hvert år "blomstrer" den i flere omgange ved foden af en Birk i min have i Nykøbing F.

Flere af birkemosens karakteristiske mælkehattearter kan også træffes i nåleskove på sur bund, f.eks. *Lactarius glyciosmus* (Sødtduftende Mælkehat), *Lactarius helvus* (Mose-Mælkehat) og *Lactarius necator* (Olivebrun Mælkehat). Den almindeligste Hatsvamp i Horreby Lyng, *Lactarius theiogalus* (Rynket Mælkehat) gror overvejende under Birk, men optræder af og til under nåletræer. En anden af mosens almindelige Mælkehatte, *Lactarius vietus* (Violet Mælkehat) gror udelukkende under Birk. Det samme gælder *Lactarius torminosus* (Skægget Mælkehat). Marchand (1971-80) nævner dog, at den i Rousillon i Syd-Frankrig også vokser under Cistus og Stenæg.

En nærmere undersøgelse af de *Leccinum*-arter, der er knyttet til Birk, vil sikkert afsløre, at der i birkeområderne i Horreby Lyng er flere end de tre, der blev bestemt i 1980: *Leccinum holopus* (Hvid Birke-Rørhat), *Leccinum scabrum* (Rufodet Rørhat) og *Leccinum variicolor* (Forskelligfarvet Birke-Rørhat).

Paxillus involutus (Almindelig Netbladhat) der hører til Rørhattenes orden, er en af birkemosens typiske svampe, men den holder også til andetsteds, f.eks. i nåleskov. Frugtlegemerne gror af og til på gamle stubbe, men myceliet udvikles altid i jordbunden.

Granpartierne er ikke blevet undersøgt så grundigt som birkeområderne. Da undersøgelsen startede i juli, var de praktisk taget tomme for Hatsvampe trods en lang forudgående våd periode. Man skulle ind i august, før der blev noget at se efter.

Hypholoma fasciculare (Knippe-Svovlhat) var den eneste Hatsvamp, der blev noteret i juli, men en nøje og tidroven undersøgelse kunne antagelig have givet enkelte fund mere. Til sammenligning kan nævnes, at der i birkeområderne blev fundet 41 hatsvampearter i juli.

I begyndelsen af august kom nogle nye arter til: Collybia peronata (Bestøvlet Fladhat), Kuehneromyces mutabilis (Foranderlig Skælhat) og Macrolepiota rhacodes (Rabarber-Parasolhat). Senere på måneden dukkede følgende arter op: Lepiota castanea (Kastanie-Parasolhat), Mycena galopoda (Hvidmælket Huesvamp), Paxillus involutus (Almindelig Netbladhat) og Russula anthracina.

I september kom så den første flok af Agarius silvaticus (Lille Blod-Champignon), Hypholoma sublateritium (Tegl-rød Svovlhat), antagelig på løvtræstød, Lepiota cristata (Stinkende Parasolhat), Mycena galericulata (Toppet Huesvamp), Oudemansiella radicata (Pælerodshat) og Russula ochroleuca (Okkergul Skørhat).

Oktober bragte Clitocybe nebularis (Tåge-Tragthat), Collybia maculata (Plettet Fladhat), Dermocybe cinnamomeobadia, Galerina marginata (Randbæltet Hjelihat), Gymnopilus penetrans (Plettet Flammehat), den hvide form af Inocybe geophylla (Almindelig Trævlhat), Lepiota grangei (Grønskællet Parasolhat), Macrocystidia cucumis (Agurkehat), Mycena phyllogena, Panellus mitis (Mild Epaulethat), Ripartites tricholoma (Skæghat), Russula queletii (Quélets Skørhat) samt Stropharia aeruginosa (Spanskgrøn Bredblad).

I november dukkede en række nye arter op: Clitocybe langei (Randstribet Tragthat), Collybia butyracea (Keglestokket Fladhat), Collybia confluens (Knippe-Fladhat), Cystoderma amianthinum (Okkergul Grynhat), Entoloma cetratum (Voks-Rødblad), Hebeloma mesophaeum (Lerbrun Tåreblad), Hypholoma

capnoides (Gran-Svovlhat), Laccaria laccata, Lepista inversa (Brunstænket Tragthat), Lepista nuda (Violet Hekserings-Ridderhat), Micromphale perforans (Nåle-Bruskhat), Mycena epipterygia (Gulstokket Huesvamp), Mycena iodiolens, Mycena leptcephala ss. Ricken (Stinkende Huesvamp), Mycena pura (Skær Huesvamp), Russula emetica (Gift-Skørhat) og Strobilurus esculentus (Kogle-Fladhat).

En systematisk gennemgang af fundene fra granpartierne ville ikke være rimelig, men her skal omtales nogle fund fra den mest interessante granlokalitet samt enkelte andre.

Et granparti i den nordlige del af Horreby Lyng tæt ved sti 9 var voksested for en lille, hvidlig Parasolhat, der minder meget om Lepiota subalba, men har en anden hatfarve som ung. Lige ved groede den sjældne Lepiota grangei (Grønskællet Parasolhat). I den østlige udkant voksede en flok Dermocybe cinnamomeobadia, der har en varmt rødbrun hat og rødgyldne lameller. I samme terræn lyste Gymnopilus penetrans (Plettet Flammehat) op med sine gulbrune frugtlegemer. Dens voksested var gamle grangrene. Denne almindelige art blev fundet flere steder i Horreby Lyng, en enkelt gang i store mængder på en væltet Fyr.

Det vigtigste voksested for Macrolepiota rhacodes (Rabarber-Parasolhat) var et granstykke i det nordøstlige hjørne af område D, august-november.

Til slut skal to sene arter fremhæves: Clitocybe langei (Randstribet Tragthat), der groede i tætte rækker og ringe, en enkelt gang 100 eksemplarer i én ring samt den rødbrune Huesvamp, Mycena phyllogena, der optrådte i store flokke.

SAMMENLIGNING MELLEM BIRKEOMRÅDERNE OG GRANPLANTNINGERNE

Selvom granpartierne ikke er blevet undersøgt så systematisk som birkeområderne, er det muligt at drage nogle sammenligninger mellem svampevæksten i de to biotoper. Der er nogle forskelle, der er så iøjnefaldende, at en nøjere undersøgelse ikke ville have ændret billedet.

Antallet af hatsvampearter, der blev noteret i granpartierne var under det halve af, hvad der blev set under Birk, og mængden af frugtlegemer var langt større i birkeområderne end i granpartierne. Der var ikke i granpartierne noget side-

stykke til den masseforekomst af frugtlegemer, man kunne i-agttage i birkeområderne, f.eks. af *Amanita fulva* (Brun Kam-Fluesvamp) og *Lactarius theiogalus* (Rynket Mælkehat). Mykorrhizaarterne spillede en meget lille rolle i granpartierne, 9 af 45, mens der var 50 af 99 i birkeområderne.

I granstykkerne havde Hatsvampene deres højdepunkt i november, mens kulminationen i birkeområderne indtraf i september.

Antal hatsvampearter i de to områder i juli-november:

	Juli	August	September	Oktober	November
Birkeområderne	42	48	65	58	34
Granområderne	1	8	11	20	31

OMRÅDET OMKRING STI 6 OG 8 I HORREBY LYNGS NORDLIGE DEL

I Horreby Lyngs nordlige udkant på og ved sti 6 og 8 findes nogle Hatsvampe under Bøg og Eg, som man også kan træffe i de typiske lolland-falsterske bøgeskove isprængt gl. Ege.

Mykorrhizasvampe:

Amanita phalloides (Grøn Fluesvamp) groede enkeltvis eller i spredte flokke ved sti 8. August-september.

Amanita vaginata (Grå Kam-Fluesvamp) forekom af og til i en grå eller gråbrun form ved sti 6. September-oktober.

Boletus porosporus (Hvidsprukken Rørhat) og *Boletus subtomentosus* (Filtet Rørhat) voksede i få eksemplarer ved sti 6. August og begyndelsen af september.

Laccaria amethystina (Violet Ametysthat) groede det meste af sæsonen i småflokke på og ved stierne.

Lactarius quietus (Ege-Mælkehat) optrådte særlig i august i store flokke, den almindeligste Hatsvamp i dette randområde. Juli-november. Også set i store mængder under Eg ved vej 2 i område D.

Russula delica (Tragt-Skørhat) blev observeret i enkelte eksemplarer i september.

Russula fragilis forekom med hatte i forskellige nuancer af rødilla, få spredte eksemplarer. September-oktober.

Russula nigricans (Sortnende Skørhat) viste sig første gang i slutningen af september. Den 25. oktober sås en flok med nogle vældige eksemplarer.

Tricholoma lascivum (Stinkende Ridderhat) og *Tricholoma sulphureum* (Svovl-Ridderhat) groede side om side i flokke ved sti 6. September-oktober.

Tylopilus felleus (Galde-Rørhat) blev noteret tre gange, hver gang i et eksemplar, en gang ved Birk, to gange under Eg. Juli-september.

Saprophyter:

Armillaria mellea (Honningsvamp) dukkede op første gang 18. juli. Højdepunktet blev nået i begyndelsen af oktober med mange frugtlegemer både på stubbe og på jorden. Juli-november. Honningsvampen optræder både parasitisk og saprofytisk. Den er en af vores skadeligste snylttere. Henry Dissing et al. (1981) fastslår, at "Honningsvampen forårsager betydelige skader som parasit på unge Rød-Gran-kulturer". Om Honningsvampens forekomst under Bøg skriver Ferdinandsen & Jørgensen (1938-39): "For Bøgedyrkningen som saadan spiller Honningsvampen en forholdsvis ringe økonomisk Rolle, men af desto større Betydning er den saprofytiske Opformering af Svampen, der finder Sted i Bøgebunden og de raadnede Stød". Om dens optræden under Eg står der: "Som Saprofyt er Honningsvampen ingenlunde ualmindelig i Egeskoven; dens Frugtlegemer træffes hyppigt paa Egestød...."

Coprinus micaceus (Glimmer-Blækhat) groede 12. juli i knipper under Eg.

Marasmius bulliardii voksede på blade i sti 6's nærmeste omgivelser. September-oktober.

Marasmius epiphyllus holdt til på plantedele i et fugtigt terræn, hvor sti 8 ender i sydvest. 18. oktober.

Marasmius rotula (Hjul-Bruskhat) forekom i små knipper på stien. 2. august.

Mycena abramsii, der er en stor Huesvamp med gråbrun hat og skør stok, blev noteret 25. oktober.

Mycena flavesceus med hvidlig hat med gulligt anstrøg og lameller med lysegul kant sås 30. september i flokke i tilknytning til blade.

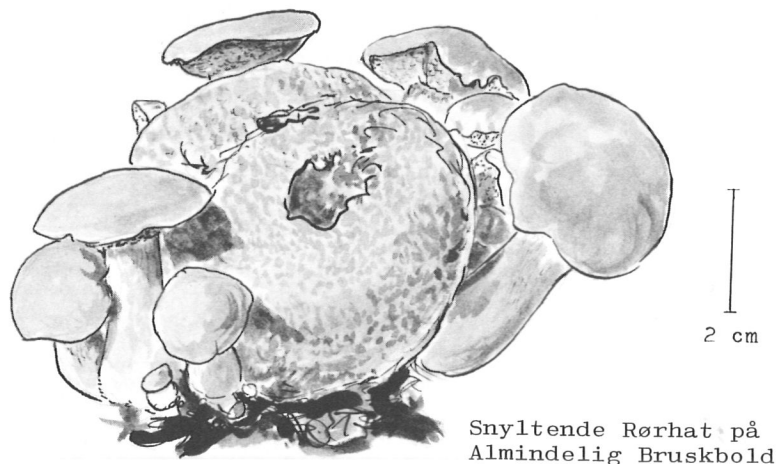
Mycena polygramma (Mangestribet Huesvamp) groede med stokken dybt i jorden, en flok syd for sti 6. 25. oktober.

Mycena vitilis (Blankstokket Huesvamp), et enkelt eksemplar på pind skjult under blade. 30. september og 1. november.

Pluteus atricapillus (Sodfarvet Skærmhat) groede enkeltvis på stubbe og stammer. Juli-oktober.

Parasiter:

Boletus parasiticus (Snyltende Rørhat). På frugtlegemer af Scleroderma citrinum (Almindelig Bruskbold) på begge sider af sti 6. August-oktober. Frugtlegemerne gror frem fra undersiden af Bruskbolden og gennemløber hele deres udvikling på den levende værtssvamp. Man kan af og til på en vis fladhed hos Bruskbolden fornemme, at et angreb er igang, og når man vender den om, kan man være heldig at se diminutive unge frugtlegemer af Rørhatten.

Snyltende Rørhat på
Almindelig Bruskbold

Et notat fra 27. august 1972 om et fund ved sti 6 giver indtryk af, hvor veludviklet både vært og snylter kan blive. Bruskbolden var ca. 12 cm lang og 8 cm høj, men rynket og slunken. På den voksede 9 veludviklede eksemplarer af Snyltende Rørhat med en gennemsnitlig hatdiameter på 4,5 cm.

Man kan undre sig over, at Snyltende Rørhat ikke er udbredt i mosen, hvor Almindelig Bruskbold findes næsten overalt, men er begrænset til et lille skyggefuldt og ret fugtigt hjørne. Meget tyder på, at det ikke er nok, at værtssvampen er til stede, der kræves også en vis fugtighed. Singer (1965) skriver "besonders in etwas feuchten Plätzen".

DE LAVE OMRÅDER VED STI 6

I den fugtige jord på begge sider af sti 6 med mange slags træer og buske, bl.a. Birk, Eg, Hindbær, Hyld, Pil, Røn og Tjørn findes en interessant svampeflora, der fortjente et nærmere studium.

Nordøst for stien voksede i august en flok Cortinarius largus nær ved to små Trævlhatte, Inocybe calospora og Inocybe microspora. På møre kviste groede 5 eksemplarer af Galerina triscopa. Oudemansiella radicata (Pælerodshat), der normalt findes på Bøg, var vokset op ved en gammel Birk. Hydropus subalpinus, der minder en del om Pælerodshat, men er mindre og uden "pælerod" holdt til lige i nærheden. Under en Tjørn var en lille flok Tubaria dispersa groet op.

Sydvest for stien kunne man i september i et område med Skovjordbær og Stor Nælde se flokke af to smukke små Parasolhatte, Cystolepiota hetieri og Lepiota fulvella (Rustbrun Parasolhat).

Endelig skal omtales en gråbrun Huesvamp med en meget bitter smag, Mycena erubescens (Galde-Huesvamp) fra møre poppestammer. En enkelt gang på et træstykke skjult i jorden. September-november.

PARTIERNE LANGS VEJ 1 OG 3

Der er ikke foretaget analyser af jorden ved vej 1 og 3, der er forstærkede med fyld, hvorfor det ikke er muligt at sige noget præcist om, hvor langt fra vejen jordbundsforholdene er påvirkede heraf. I vejkanter og dens nærmeste omgivelser, der bl.a. rummer hindbærkrat, blev der i 1980 fundet en række svampearter, der ikke blev set i andre områder.

En del af dem findes uden tvivl andre steder i Horreby Lyng. Følgende arter skal omtales:

Cortinarius trivialis (Brunslimet Slørhat) i 2 eksemplarer under Bævreasp i område E nær vej 1. 21. september.

Inocybe agardhii i kanten af vej 1. 1. august.

Lactarius zonarius, store flokke i begge vejkanter nær ledet ved vej 1. August-september.

Leccinum aurantiacum (Rødskalet Rørhat), spredte eksemplarer et stykke øst for vej 1 i område E. August.

Clitocybe odora (Anis-Tragthat) i små flokke, af og til med meget blege frugtlegemer. Vej 1 i august-september.

Coprinus atramentarius (Almindelig Blækhat), mange knipper i vejkanter ved vej 3. 12. juli.

Coprinus comatus (Paryk-Blækhat), 2 eksemplarer i højt græs, 12.juli.

Hygrophorus conicus (Kegle-Vokshat) i græs ved vej 3. 12. oktober.

Mycena pearsoniana, lille flok et stykke fra vej 1 i område E. 21.september.

Mycena pelianthina (Mørkbladet Huesvamp), små flokke ved vej 1. Juli og september.

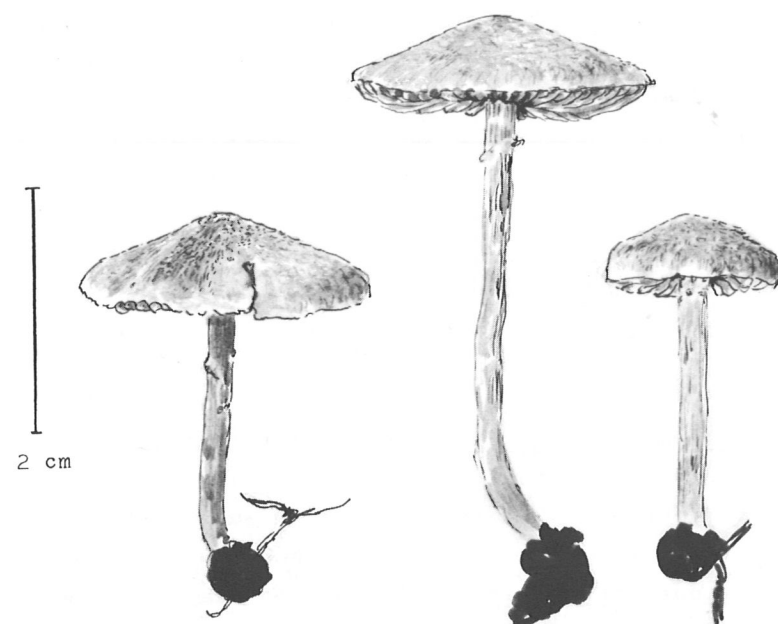
Nogle indsamlinger af Trævlhatte er det ikke lykkedes at bestemme med sikkerhed. En af arterne er muligvis Inocybe eutheles.

ELLEPARTIERNE

De fleste ellebevoksninger var oversvømmet i 1980, men enkelte steder var der så tørt, at det var muligt at studere svampevæksten; det gælder et lille område ved sti 6 og udkanten af område A og B ved vej 1.

Lactarius lilacinus (Tørve-Mælkehat) blev iagttaget én gang, en heksering med mange tætstående ret små frugtlegemer ved sti 6. 21.september.

Lactarius obscuratus, en Mælkehat der ofte forekommer i store mængder i ellemoser, og som typisk har en puklet hat, der er oliven i midten, rødbrun udefter, blev fundet en enkelt gang ved vej 1. 27.august.

Naucoria subconspersa

Naucoria escharoides (Elle-Knaphat), Naucoria inculta (syn. *N. celluloderma*) og Naucoria scolecina (Mørk Elle-Knaphat) groede både ved vej 1 og sti 6.

Naucoria subconspersa, der har skellet hat og stok, voksede i flok ved sti 6. 21.september.

Panellus serotinus (Sildig Epaulethat). Ca. 50 eksemplarer sad tæt nederst på en udgået ellestamme ved sti 6. 22. november.

IKKE-HATSVAMPE MED KØDFULDE, LET FORGÆNGELIGE FRUGTLEGEMER

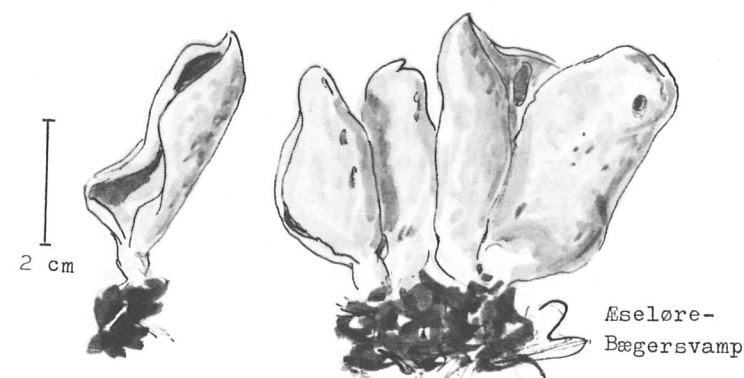
Selvom undersøgelsen efter planen kun skulle omfatte Hat-svampe, er der gjort nogle notater om andre svampegupper, særlig inden for Pezizales (Bægersvampe). men også andre ordener: Helotiales (Skivesvampe), Hypocreales (Kødkerne-svampe), Clavicipitales (Meldrøjer), Aphyllophorales (Poresvampe), Gasteromycetales (Bugsvampe) og Tremellales (Bæversvampe).

Pezizales

Bægersvampe

Ved den sydligste del af vej 1 og langs sti 6 er der fundet følgende Bægersvampe: Humaria hemisphaerica (Halvkugleformet Bægersvamp), Peziza emileia, Peziza succosa (Gulmælket Bægersvamp), Peziza succosella, Scutellinia sp., Tarzetta cupularis og Trichophaea woolhopeia. Ved vej 3: Otidea onotica (Æseløre-Bægersvamp) og ved en af de to nordlige stier Otidea leporina (Hareøre-Bægersvamp). Helvella macropus (Højstokket Foldhat) er iagttaget flere steder både langs veje og inde i selve mosen på sur bund.

Disse få fund af Bægersvampe udgør uden tvivl en ringe brøkdel af, hvad der findes i Horreby Lyng.

Æseløre-Bægersvamp

Helotiales

Leotia lubrica (Ravsvamp), som man normalt finder på fugt-
tuge lerede steder i skove, viste sig at være en karakteri-
stisk svamp i det sure moseterræn, hvor den sås i små knip-
per, gerne i lavninger på skyggefulde steder. Juli-okt., 10 dg.

Ascocoryne cylichnium voksede i november i mosset på bir-
kestubbe. Den er større og med kraftigere violet farve end
Ascocoryne sarcoides (Kødfarvet Sejgbæger) og har andre mi-
kroskopiske karakterer. Den sidstnævnte er sikkert alminde-
lig i mosen, men blev kun noteret en enkelt gang i oktober.

Hypocreales

Hypocrea pulvinata. Denne kødkernesvamp danner tætte be-
lægninger af 1-2 cm brede pudeformede frugtlegemer på under-
siden af gamle, rådne Piptoporus betulinus (Birkeporesvamp).
Udbredt i mosen i juli og dukkede op igen i november.

Clavicipitales

Cordyceps militaris (Puppe-Snyltekekølle). To eksemplarer
ragede op af lavt mos ved foden af træ i fugtigt terræn ved
sti 6. August.

Aphyllophorales

Clavariadelphus fistulosus (Pibet Køllesvamp), som er al-
mindelig i bøgeløvet sent på året, er noteret med et enkelt
eksemplar i løv uden Bøg i nærheden. Område D.

Clavulina cristata (Kam-Køllesvamp) voksede også i område
D i skovbrynet på god jord.

Hydnum repandum (Almindelig Pigsvamp). 1 eksemplar groede
i samme område som Puppe-Snyltekekølle ved sti 6.

Gasteromycetales

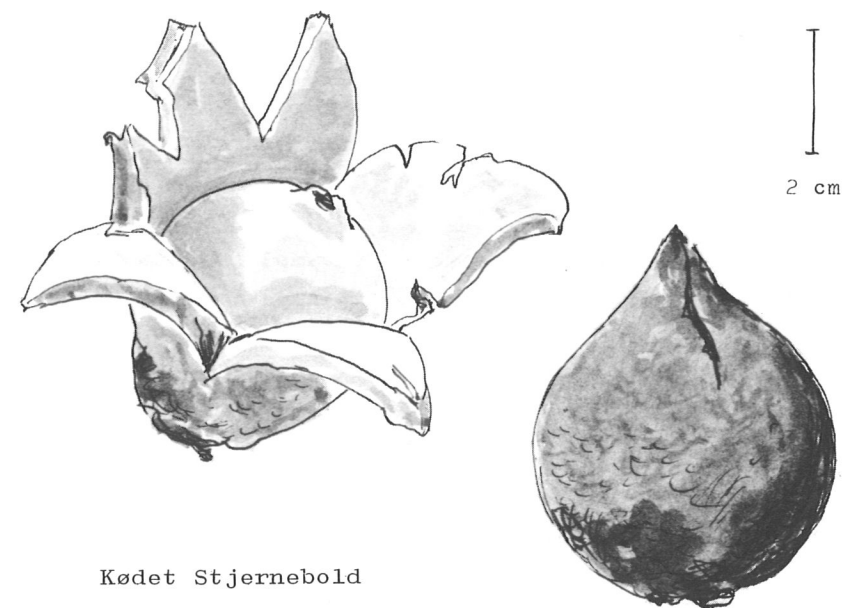
Calvatia excipuliformis (Højstokket Støvbald). Enkelte
eksemplarer i terrænet ved vej 1.

Geastrum minimum (Liden Stjernebold) blev fundet og bestemt
af Henry Dissing, 4. september. Flere eksemplarer i område E.

Geastrum triplex (Kødet Stjernebold) voksede to forskellige
steder i Horreby Lyng. Få eksemplarer langs vej 1 i område E
og i flokke i udkanten af område D med flere frugtlegemer i hen-
smuldrende ved af væltet Poppel, men også på jorden.

Lycoperdon perlatum (Krystal-Støvbald) fundet på en fore-
ningsekskursion. Voksested ukendt.

Skivesvampe

Kødet Stjernebold

Lycoperdon pyriforme (Pære-Støvbald). I kanten af vej 1
og vej 3.

Mutinus caninus (Hundestinksvamp). Fundet i granpartierne.
August-oktober, 5 dage.

Phallus impudicus (Almindelig Stinksvamp). Nogle få ek-
semplarer ved de nordlige stier.

Scleroderma citrinum (Almindelig Bruskbold), der danner
mykorrhiza med Birk, fandtes overalt i birkeområderne med
tørvebund, hvor plantevæksten ikke var for tæt, men også
ved sti 6 og 8. Ofte groede frugtlegemerne i den rene tør-
vebund i lyst terræn, hvor de gullige frugtlegemer blegnede
i solen og blev lysegrå eller næsten hvide. Groede i tætte
flokke, ofte så tæt sammen, at frugtlegemerne pressede hin-
anden ud af façon. De første frugtlegemer kan i visse år
dukke op allerede i juni. I 1980 blev kulminationen nået i
begyndelsen af september, endnu i begyndelsen af november
kunne man træffe nogle få unge eksemplarer. Juli-november i
19 dage.

Tremellales

Calocera cornea. Flok på ubestemmelig nedfalden gren i aug.
Calocera viscosa (Guldgaffel). På gran, september.

PORESVAMPE OG LÆDERSVAMPE

De træagtige og læderagtige svampe kan man se i Horreby Lyng på alle tider af året. Nogle af de mest iøjnefaldende og karakteristiske Poresvampe og Lædersvampe på bark og ved af Birk skal omtales.

Piptoporus betulinus (Birkeporesvamp) fandtes overalt i mosen både på udgåede og væltede birkestammer, jo tykkere stammerne var, desto større var frugtlegemerne som regel. Også Fomes fomentarius (Tøndersvamp), der forekom mange steder, varierede stærkt i størrelse. Ganoderma applanatum (Flad Lakporesvamp), der voksede i kæmpeeksemplarer på møre poppelstammer i den nordlige udkant, blev noteret en enkelt gang på Birk.

Rækker af Trametes zonata sad på en væltet Birk nær sti 6. Trametes versicolor (Broget Læderporesvamp) og Bjerkandera adusta (Sveden Sodporesvamp) groede mest på stubbe. Bjerkandera fumosa (Grågul Sodporesvamp) blev iagttaget en enkelt gang på en udgået Birk.

Af Lædersvampe sås mange steder på stubbe Stereum hirsutum (Gul Lædersvamp) og Stereum rugosum (Rynket Lædersvamp). Stereum purpureum (Purpur-Lædersvamp) var ikke så almindelig.

GRANPLANTNINGERNE I HORREBY LYNG OG EN GRANPLANTAGE UDEN FOR MOSEN

Umiddelbart sydvest for Horreby Lyng ligger en lille granplantage på let jord med neutral reaktion, ph-værdien målt på to jordprøver af P.Milan Petersen til 7,1. Om ph-værdien skriver Henry Dissing i et brev, at den er usædvanlig høj for en dansk granskov.

Af mykorrhizaarter, der ikke er iagttaget i granområderne i Horreby Lyng voksede i mængde i plantagen Lactarius deterrimus og Russula nauseosa. Man kunne også træffe flokke af Trævlhatte, f.eks. Inocybe mixtilis (Randknoldet Trævlhat) og Inocybe posterula.

I begyndelsen af september kunne man i plantagens nordlige udkant opleve et mærkeligt og sjældent syn: Et par hun-

Bæversvampe

drede eksemplarer af Helvella elastica (Elastik-Foldhat), der strakte hætterne mod lyset. Senere på måneden dukkede en anden sæksporesvamp op på bare pletter i det tynde nåledække den lille gule Bægersvamp, Cheilymenia vitellina, der er almindelig i nældebevoksninger.

Under det sidste besøg i granplantagen stod frugtlegemerne af Lepista inversa (Brunstænket Tragthat) og Clitocybe ditopoda (Mel-Tragthat) så tæt i den sydlige del, at det var svært at finde et sted at sætte foden uden at træde på svampene.

BIRKEOMRÅDERNE I HORREBY LYNG OG EN BIRKEPLANTAGE PÅ SAMSØ

Som nævnt i forordet har jeg foretaget en undersøgelse af en plantage på Samsø gennem en længere årrække. Plantagen ligger i Besser Sogn i et fugtigt og sandet terræn nær ved kysten.

Ca. 1/6 af plantagen, d.v.s. 1000 m² er domineret af Birk iblandet selvsåede El, Røn og Tjørn samt Hindbær, Rose og Stikkelsbær med en undervækst af bl.a. Vild Kørvel og Stor Nælde.

Analyser af jordbunden foretaget af P.Milan Petersen viser en ph-værdi på 5, d.v.s. ret sur bund og et glødetab på 39 %, hvilket er tegn på en rigdom af organisk stof i jordoverfladen.

35 af de 70 hatsvampearter, der blev noteret gennem en ca. 8-årig periode, blev kun fundet én gang. 50 arter var saprofyter, 20 mykorrhizadannere. Den tætte bevoksning og fugtigheden, der har hindret dannelsen af morbund er sikkert hovedårsagen til mykorrhizaarternes beskedne antal i sammenligning med Horreby Lyng. Fluesvampene, en af de vigtigste mykorrhizaslægter fra birkeområderne i Horreby Lyng manglede helt i plantagen på Samsø. Ingen arter inden for slægten Leccinum, der er karakteristisk for birkemoser, og som er repræsenteret ved mindst 5 arter i Horreby Lyng, er fundet på Samsø. Slørhattene, der er et dominerende element i birkeområderne i højmosen på Falster, havde kun to arter i birkepartiet på Samsø: Cortinarius rigidus der også gror i Horreby Lyng samt en ubestemmelig art.

Blandt Mælkehatterne er kun én art fælles, Lactarius glyciosmus (Sødtduftende Mælkehat). Til gengæld er 5 skørhattearter fælles for de to områder.

Det er ejendommeligt, at Fladhatterne kun optrådte med én art i birkepartiet på Samsø: Collybia cookei, fundet en enkelt gang, mens arter som Collybia butyracea (Keglestokket Fladhat), Collybia confluens (Knippe-Fladhat), Collybia dryophila (Løv-Fladhat) og Collybia peronata (Bestøvlet Fladhat) manglede. Til gengæld groede ikke mindre end 12 forskellige Huesvampe på de 1000 m² på Samsø.

Gulstokket Huesvamp

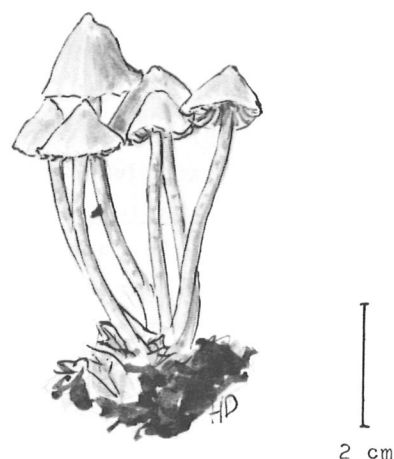
BIRKEOMRÅDERNE I HORREBY LYNG OG MAGLEMOSE I NORDSJÆLLAND

En sammenligning mellem artslisterne fra birkeområderne i Horreby Lyng og Morten Langes (1948) hovedartsfortegnelse fra Maglemose viser nogle overraskende forskelle. 4 Fluesvampe og 6 Skørhatte fra Horreby Lyng i 1980 blev ikke fundet i Maglemose, ej heller en så udbredt art som Hvid Ridderhat (Tricholoma album).

Morten Lange har af gode grunde ikke den i nyeste tid beskrevne Cortinarius speciosissimus (Puklet Gift-Slørhat) med, ej heller den af Hora i 1960 opstillede Russula betularum. Men når han på side 98 i sin afhandling skriver om "a small pale form of Russula emetica", kommer man uvilkaarligt til at tænke på Horas nye art, der er vidt udbredt i Horreby Lyng.

Oversigt over arter fra birkeområderne i Horreby Lyng, der ikke er med i Morten Langes hovedfortegnelse fra Maglemose.

- Amanita citrina (Kugleknoldet Fluesvamp)
 - muscaria (Rød Fluesvamp)
 - rubescens (Rødmende Fluesvamp)
 - virosa (Snehvid Fluesvamp)
- Clitocybe dicolor (Tvefarvet Tragthat)
- Collybia confluens (Knippe-Fladhat)
- Cortinarius alboviolaceus (Lysviolet Slørhat)
 - rigidus
- Hebeloma testaceum
- Hypholoma fasciculare (Knippe-Svovlhat)
 - sublateritium (Tegl rød Svovlhat)
- Inocybe mixtilis (Randknoldet Trævlhat)
- Lactarius torminosus (Skægget Mælkhat)
 - trivialis
- Marasmiellus ramealis (Gren-Bruskhat)
- Mycena zephirus
- Oudemansiella platyphylla (Bredbladet Væbnerhat)
- Pleurotus dryinus (Korkagtig Østershat)
 - ostreatus (Almindelig Østershat)
- Psathyrella candolleana (Candolles Mørkhat)
 - hydrophila (Lysstokket Mørkhat)
- Russula aeruginea (Græsgrøn Skørhat)
 - puellaris (Gulstokket Skørhat)
 - pulchella
 - velenovskyi
 - versicolor
 - xerampelina (Hummer-Skørhat)
- Tricholoma album (Hvid Ridderhat)
- Tricholomopsis decora

Cortinarius acutus Fr. ss. Favre non Lange

Hat normalt ca. 1 cm i diam., maksimalt 2 cm, 0,8-1,2 cm høj, med spids pukkel, der ikke sjældent vokser skævt, hygroman, glat, furet, lyst okker, i tør tilstand lyst læderfarvet - som tørre frugtleger af Elledans-Bruskhat (Marasmius oreades) - med rester i randen af det hvide slør.

Lameller afrundede mod stokken, ret fjerne, smalle, tynde, lysebrune og med lys rand.

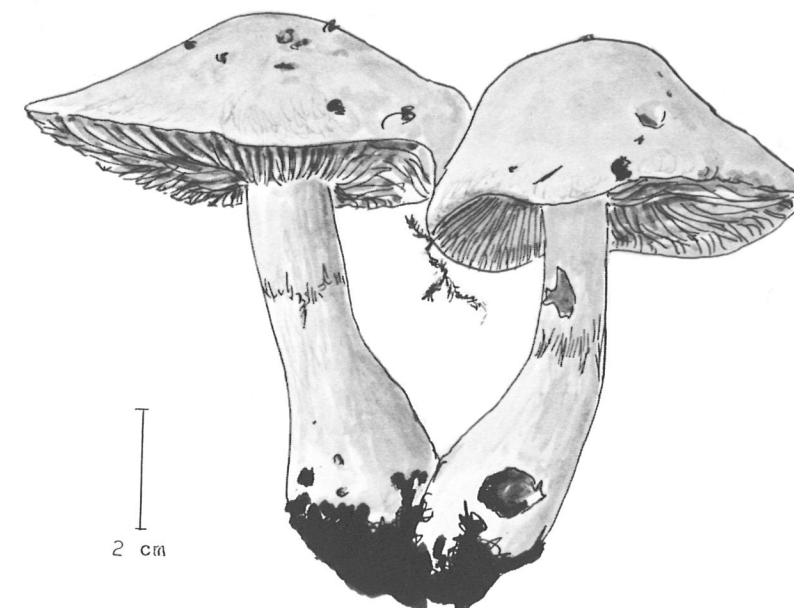
Stok 3-4,5 cm x 1-2 mm, ofte noget uregelmæssig, skinnende, med hvidlige trådede skæl, der giver den et spættet udseende, hvidfnugget under hatten, med grundfarve som hat.

Sporer ellipsoidiske, 8,2-10 x 5-5,7 µm.

På lamelranden kølleformede eller næsten cylindriske sterile elementer med skillevægge, 8-13 µm tykke.

Knippevoksende på jord og blade under Birk i område L. 16. og 27. august samt 11. oktober.

Morten Lange (1948) omtaler C. acutus som den ejendommeligste Slørhat i Maglemose, karakteriseret ved den spidse pukkel og den meget lyse hatfarve.

Cortinarius largus Fr.

Hat 6-8 cm, først indrullet eller indbøjet, glat, i fugtig tilstand noget klæbrig, nøddebrun i midten, lyst gråbrun til grå udefter, med lilla skær i hatranden, til sidst uden lilla toner.

Lameller afrundede mod stokken, ret smalle, først lyslilla, senere lergrå til brunlige.

Stok 7,5 cm x 20 mm, kølleformet opsvulmet forneden, tilspidset ved basis, gråbrun, brunlig forneden, foroven med blålilla skær.

Kød fast, hvidligt, med blålilla toner i udkanten af den øverste del af stokken.

Sporer mandelformede, smalle, punkterede, 9,5-11 x 5-6 µm. 3 eksemplarer ved foden af Poppel i den østlige udkant af område D. 2 af eksemplarerne fastvoksede til hinanden forneden. 11. august.

En halv snes eksemplarer under Birk og Poppel i den nordvestlige udkant af område F. 21. august.

Cortinarius speciosissimus Kühn. & Romagn.

Puklet Gift-Slørhat.

Se farvetavle 1.

Hat 3-8 cm, først klokkeformet, senere hvælvet med en spids (sjældent but) pukkel, rand ujævn, i begyndelsen indrullet, senere ombøjet. Overflade på udviklede eksemplarer ofte fint radiært rynket og tiltrykt finskællet, orangebrun som hatten på den almindelige nåleskovssvamp Spættet Slørhat (*Cortinarius collinitus*).

Lameller ret fjerne, brede, tykke, med uregelmæssigt takket rand og med lave tværribber i bunden, først gulbrune, til sidst orangebrune som hatten. På unge eksemplarer ses et hvidgult slør mellem hat og stok.

Stok 5-9 cm x 5-20 mm, opsvulmet i den nederste halvdel, tilspidset ved basis, ofte let krummet, som regel med tiltrykte okkergule eller lysegule bælter på orangebrun bund, længdefibret, mat.

Kød i den øverste del af stokken lyst rødgult, nederst ofte rustbrunt. Lugt svagt røddikeagtig, men uden den skarphehed, der er karakteristisk for lugten hos *Mycena pura* (Skær Huesvamp).

Sporer bredt mandelformede eller dråbeformede, fint vortede, 9-11 x 7-8 μ m.

Basidier 4-sporede med gulbrunt indhold.

Epicutis består af parallelle hyfer med øskenceller og med udvendigt inkrusteret farvestof, 7-14 μ m tykke. Subcutis med korte celler, mest 20-30 μ m tykke.

Voksemåde i spredte flokke, enkeltvis, men også to sammen eller tre i et knippe.

Første fund den 18. juli på en græsklædt sti i område D, vinkelret på sti 5, med Birk og Fyr som nærmeste træer. Blandt hatsvampene på stedet kan nævnes en anden dødeligt giftig art, Amanita virosa (Snehvid Fluesvamp) samt Lactarius theiogalus (Rynket Mælkehat), Russula flava (Birke-Skørhat) og Russula betularum. Findere: Henning Knudsen og dette heftes forfatter.

Senere fund i område D i et terræn med Birk, men uden Fyr eller Gran. Desuden i den nordlige del af område G og H, i det ene tilfælde i udkanten af en granplantning. Sidste fund den 4. oktober.

Tavle 1. Puklet Gift-Slørhat (*Cortinarius speciosissimus*). Akvarel Hanne Døssing. $\times 1$.

Fundet den 18. juli er det første i Danmark, men allerede i august kom der meldinger om fund i Jylland og Nordsjælland.

Det er ikke så mærkeligt, at Puklet Gift-Slørhat er dukket op i Danmark. Den er kendt fra alle de omgivende lande, Norge, Sverige, Polen og Tyskland samt Storbritannien.

En forgiftning i Skotland i 1979 er beskrevet i Lancet 1980 og vidner om denne Slørhats farlighed. Tre yngre mennesker, der havde spist svampen i en sammenkogt ret samt i rå tilstand, blev alvorligt syge efter halvanden til to dages forløb. De havde alle tre opkastninger, kvalme og maldede. Desuden var stærk tørst, muskelsmerter, nattesved og nedsat urinudskillelse en del af sygdomsbilledet. To af patienterne fik nyrerne ødelagt, og efter 9 måneders forløb blev en transplantation nødvendig. Hos den tredje genvandt nyrerne deres normale funktion. En undersøgelse af de bortopererede nyrer viste en tydelig hævelse af vævet, ophobning af hvide blodlegemer samt alvorlig skade på en del af vævet med livsvigtige funktioner.

Giftstofferne i Puklet Gift-Slørhat er modstandsdygtige over for varme, kulde og udtørring.

Lactarius zonarius Fr. Se farvetavle 2.

Hat 6-12 cm, først med indrullet rand, senere ombøjet, uregelmæssig, dybt tragtformet, først fint filtet, senere glat, klæbrig i fugtigt vejr, farve forskellige nuancer af lyst okker, med mørkere koncentriske, gulbrune bælter. Yngre eksemplarer af og til med rødbrune pletter i midten og uden zoner.

Lameller løber ned på stokken i spids, ret tætte, smalle lyst cremefarvede, med brune pletter, ofte misdannede og dårligt udviklede.

Stok ofte meget kort, 3-5 cm x 10-30 mm, tilspidset forneden, lysegul til cremefarvet, med rødgule partier.

Kødet meget fast, hvidt, med en stærk frugtagtig lugt. Mælk sparsom, hvidlig, brændende skarp.

Sporer ellipsoidiske, med lister eller et mere eller mindre tæt netværk med prikker imellem, 7,5-9,5 x 6,5-7 μm .

Basidier 4-sporede.

I store flokke på begge sider af vej 1 lige nord for leddet, hvor vej 1 og 2 møder hinanden, under Birk og Bævreasp. 16. august til 28. september.

Lepiota cortinarius Lange

Slør-Parasolhat.

Beskrivelse på basis af et enkelt fuldt udviklet eksemplar:

Hat 6,5 cm, hvælvet med but pukkel, i midten med hel ru-skinsagtig, lysebrun overhud, der udefter brister i små plader og skæl, så den smudsigt gullige grundfarve kommer til syne.

Lameller frie, cremefarvede, ikke gaffeldelte, men med enkelte tværlistes.

Stok 5,5 cm x 8-12 mm, hul, med knold ved basis, med flygtigt hvidligt trådet betræk, gulbrun.

Kød fast, hvidligt, med gulbrune pletter i stokken. Lugt ved gennemskæring stærk, mindende om lugten hos Stinkende Parasolhat (*Lepiota cristata*).

Sporer ellipsoidiske til projektilformede, 7,7-9 x 3-3,5 μm .

Cystider på lamelrand overvejende flaskeformede, men også bredt kølleformede, 20-37 x 9-13 μm .

Hatoverhudens celler lange, cylindriske (f.eks. 260 μm lange), 10-15 μm tykke, af og til forsynede med øskenceller.

1 eksemplar på jorden under løvtræer i område E lige syd for vej 3. 4. oktober.

Yderligere et eksemplar blev fundet af Inger Nielsen på Naturhistorisk Forening for Lolland-Falsters ekskursion d. 12. oktober.

Et par dage efter det første fund fik jeg tilsendt 3 eksemplarer af denne meget sjældne parasolhat indsamlet af Ib Weng og Eggers Andersen i Vilsbæk Skov i Sønderjylland. 5. oktober. Voksestedet var en næringsrig bund under Birk og Bøg.

Jakob E. Lange angiver (1935-40), at Slør-Parasolhat normalt vokser i nåleskov, men også kan træffes i løvskov.

Se farvetavle 2.

Lepiota sp. (Se farvetavle 2).

Hat 2-3,5 cm, først klokkeformet, senere hvælvet til udbredt, længe med indbøjet rand, der ofte er takket af rester af lamelsvøbet, butpuklet, på unge eksemplarer orangefarvet, senere hvidligt til cremefarvet.

Lameller frie, hvidlige, med lys rand.

Stok 4-5 cm x 3-5 mm, næsten cylindrisk, hul med tiltrykt fint trådet overtræk, hvid, efterhånden med rødbrune farvetoner nederst, ofte med hudagtig ring 1/5 nede.

Kødet ret fast, hvidligt i hatten og den øverste del af stokken, rødbrunt eller rødgult nedefter, med alderen rødbrunt i hele stokken. Lugt svag, frugtagtig, men ved gennemskæring kraftig, som hos Stinkende Parasolhat (*Lepiota cristata*).

Sporer projektilformede, 7,7-9,5 x 3-3,5 μm .

Cystider på lamelrand næsten cylindriske, 38-44 x 6-7 μm .

Øskenceller iagttaget i stokbeklædningens hyfer, der er ca. 3 μm tykke.

Hatoverhudens celler kølleformede, 50-140 x 10-22 μm . Enkeltvis eller få eksemplarer på jorden under Gran sammen med Grønskællet Parasolhat (*L. grangei*) i den nordøstlige del af område H.

Denne lille Parasolhat med projektilformede sporer er nær beslægtet med *L. subalba* Kühn. ex Orton (syn. *L. albose-ricea* P.Henn. ss. Lange.)

Meget karakteristisk for arten er farveskiftet på hatten fra orange til creme med okkerfarvet midte. Om hatfarven på *L. subalba* skriver Kühner (1936) "d'abord blanc ou teinté de crème, rarement crème ocre au sommet, restant toujours très pâle".

Tavle 2.

1. *Lepiota sp.* 2. *Lepiota cortinarius* 3. *Lactarius zonarius* 4. *Mycena pearsoniana*

Mycena pearsoniana Dennis ex Sing.

(Se farvetavle 2).

Hat 1,5-2,5 cm, hvælvet, næsten halvkugleformet, ofte med lodret eller let ombøjet rand, glat, hygroman, gennemskinneligt stribet, på unge fugtige eksemplarer mørkt violetbrun, i tør tilstand lilla med svagt rosa skær; på fuldt udviklede eksemplarer lyslilla med brunt anstrøg eller lysebrun.

Lameller løber ned på stokken i spids, seglformede, smalle, ret tynde, lyslilla eller lyst brunlilla.

Stok 4-5 cm x 1-3 mm, lidt tykkere nedefter, glat, med en kraftig beklædning af stive hvide hår ved basis, lyslilla til lyst brunlilla.

Lugt røddikeagtig som hos *Mycena pura* (Skær Huesvamp).

Sporer ellipsoidiske, 7,5-9 x 4,5-5 μm .

Cystider på lamelrand mest kølleformede, men også flaskeformede, 42-58 x 11-16 μm .

Lille flok i det sydvestlige hjørne af område E i blandedet løvskov. Desuden iagttaget i et lille granparti sydvest for Horreby Lyng. 14. og 21. september.

Tricholomopsis decora (Fr.) Sing.

Hat 5-9 cm, i begyndelsen hvælvet, senere afladet med but pukkel, grundfarve solsikkegul, besat med små olivenbrune skæl, der sidder tættest i midten.

Lameller løber ned på stokken i spids, smalle, tynde, ægge-gule-citrongule som farven på Rodslående Bægersvamp i Morten Lange: Illustreret svampeflora, 1. udg., 1961. Stok 6-8 cm x 6-14 mm, lidt fortykket forneden, hul, glat, fint længdefibret og -stribet, af farve som lameller.

Kød i hat og stok citrongult, uden speciel lugt og smag. Sporestøv hvidt.

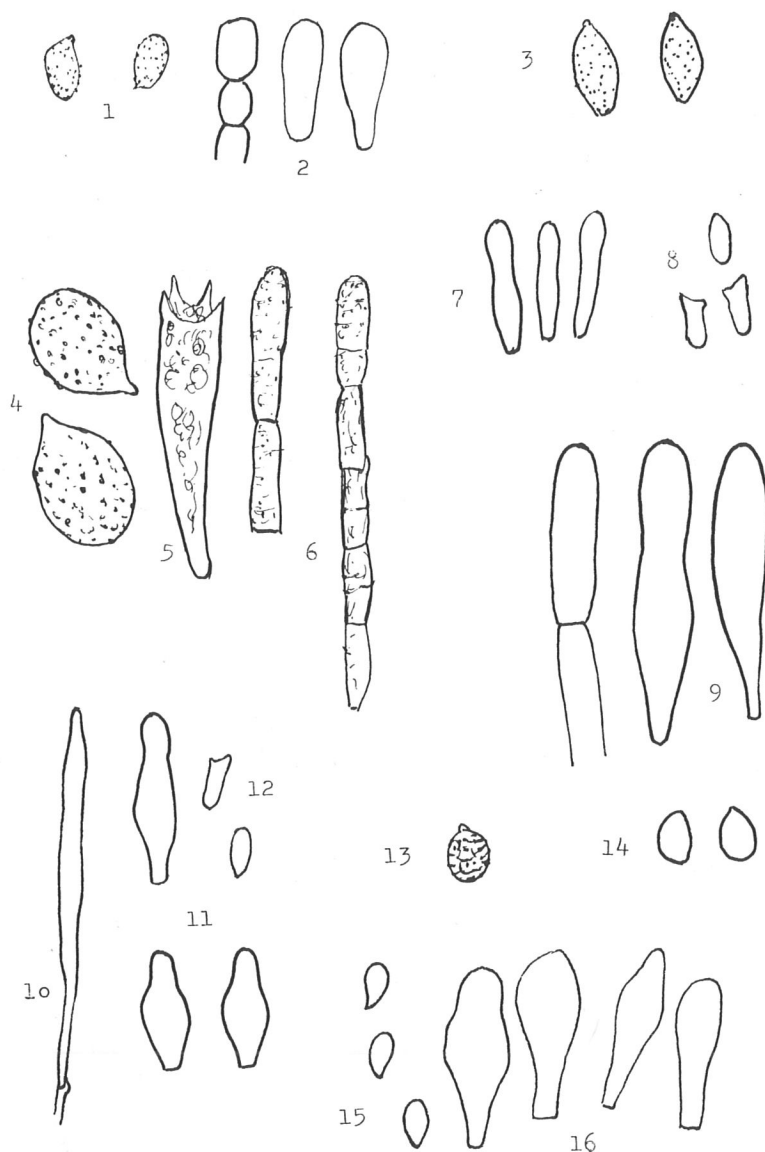
Sporer ellipsoidiske, 7-9 x 4,7-5 μm .

4 eksemplarer på mør stub under Birk i område D. 20. juli.

M. Moser (1978) angiver, at *T. decora* gror på stubbe af nåletræer.

Tricholomopsis decora

Cortinarius acutus: 1. Sporer (x1000), 2. Sterile elementer fra lamelrand (x 500). Cortinarius largus: 3. Sporer (x 1000). Cortinarius speciosissimus: 4. Sporer (x 2000), 5. Basidie (x1000), 6. Celler fra hatoverhud (x 500). Lepiota sp.: 7. Cystider fra lamelrand (x 500), 8. Sporer (x 1000), 9. Celler fra hatoverhud (x 500). Lepiota cortinarius: 10. Celle fra hatoverhud (x 250), 11. Cystider fra lamelrand (x 500), 12. Sporer (x 1000). Lactarius zonarius: 13. Spore, let stiliseret (x 1000). Tricholomopsis decora: 14. Sporer (x 1000). Mycena pearsoniana: 15. Sporer (x 1000), 16. Cystider fra lamelrand (x 500).

EKSKURSIONERNE I JUNI 1981

Som nævnt i indledningen blev der den 14. og 29. juni 1981 foretaget ekskursioner i Horreby Lyng. Begge ture gik langs vej 1 fra syd til nord, ad det meste af sti 6 og hele sti 8, tilbage på balken midt gennem område L. langs vej 3 til vej 5, sydpå til vej 2 og tilbage til læddet, hvor vej 1 og 2 mødes.

Den 14. juni blev der kun fundet 6 hatsvampearter; den 29. juni blev der noteret 23 forskellige Hatsvampe, inklusive 5 arter, der også blev iagttaget på den foregående ekskursion. To arter blev ikke genfundet: Galerina hypnorum (Mos-Hjelmhat) og Hypholoma fasciculare (Knippe-Svovlhat).

Den 14. juni var Oudemansiella platyphylla (Bredbladet Væbnerhat) langt den almindeligste Hatsvamp, men den blev udelukkende set på og omkring sti 6 og 8 på væltede stammer og på jorden i fra 1 til 30 eksemplarer, ved Bøg, Eg, Hassel og Røn, ialt ca. 20 steder. Mange gamle frugtlegemer viste at "blomstringen" havde stået på nogen tid. I samme terræn groede fire steder enlige eksemplarer af Mycena vitilis (Blankstokket Huesvamp). Her voksede også et eksemplar af Galerina hypnorum (Mos-Hjelmhat) næsten skjult i mos.

I birkeområdet sås en heksering med 14 unge frugtlegemer af Collybia peronata (Bestøvlet Fladhat). Flere steder groede enligt eller i små knipper Collybia dryophila (Løv-Fladhat). På en mør stamme voksede enkelte eksemplarer af Hypholoma fasciculare (Knippe-Svovlhat). På gammelt ved holdt en Peziza-art (Bægersvamp) og en Scutellinia-art (Skjold-Bægersvamp) til. På undersiden af en gammel, blød Birkeporesvamp sad en mængde unge eksemplarer af Hypocrea pulvinata.

På turen den 29. juni blev Oudemansiella platyphylla (Bredbladet Væbnerhat) ikke genfundet ved sti 6 og 8. Kun inde i selve mosen var et enkelt nyt eksemplar groet frem.

Det største udbytte gav de lyse områder med lavt mos langs tørvegravene, hvor en række mykorrhizaarter var dukket op, men kun i ganske få eksemplarer: Amanita fulva (Brun Kam-Fluesvamp), Dermocybe cinnamomeolutea (Kanel-Slørhat), Lactarius theiogalus (Rynket Mælkehat), Leccinum scabrum (Rufodet Rørhat), Russula betularum, Russula flava (Birke-Skørhat).

Russula nitida (Året Skørhat) og Russula versicolor. Her var også unge eksemplarer af Scleroderma citrinum (Almindelig Bruskbold) begyndt at vise sig. På og ved den græsklædte vej 5 sås ingen svampe.

Det er karakteristisk for svampeture tidligt på sæsonen, at man normalt kun finder få eksemplarer af de Hatsvampe, der er fremme, og at mange arter endnu kun har dannet frugtlegemer på steder med særlig gunstige vækstbetingelser, mens andre områder kan være blottet for svampe.

Nedenstående følger en oversigt over de hatsvampearter, der blev fundet den 29. juni 1981:

<i>Amanita fulva</i>	Brun Kam-Fluesvamp
- <i>vaginata</i>	Grå Kam-Fluesvamp
<i>Collybia dryophila</i>	Løv-Fladhat
- <i>peronata</i>	Bestøvlet Fladhat
<i>Coprinus micaceus</i>	Glimmer-Blækhat
<i>Dermocybe cinnamomeolutea</i>	Kanel-Slørhat
<i>Kuehneromyces mutabilis</i>	Foranderlig Skælhat
<i>Laccaria laccata</i>	Rød Ametysthat
<i>Lactarius rufus</i>	Rødbrun Mælkehat
- <i>theiogalus</i>	Rynket Mælkehat
<i>Leccinum scabrum</i>	Rufodet Rørhat
<i>Mycena sanguinolenta</i>	Rødmælket Huesvamp
- <i>vitis</i>	Blankstokket Huesvamp
<i>Oudemansiella platyphylla</i>	Bredbladet Væbnerhat
<i>Paxillus involutus</i>	Almindelig Netbladhat
<i>Pluteus atricapillus</i>	Sodfarvet Skærmhat
- <i>lutescens</i>	
<i>Rickenella fibula</i>	Orange-Navlehat
<i>Russula betularum</i>	
- <i>flava</i>	Birke-Skørhat
- <i>nitida</i>	Året Skørhat
- <i>velenovskyi</i>	
- <i>versicolor</i>	

A N V E N D T L I T T E R A T U R

- Dennis, R.W.G., 1978: British Ascomycetes. 3.ed. Vaduz.
- Dissing, Henry, Lise Hansen, Knud Ramkær & Ulrik Søchting, 1981: Introduktion til svampe.
- Ferdinandsen, C. & C.A.Jørgensen, 1938-39: Skovtræernes Sygdomme. København.
- Ferdinandsen, C. & Ø. Winge, 1943: Mykologisk ekskursionsflora. 2.udg. København.
- Ferdinandsen, C. & Ø. Winge, 1978: Mykologisk ekskursionsflora. 3.udg. med synonymliste ved N. Fabritius Buchwald. København.
- Knudsen, Henning, 1974: De danske Rørhatte.- Meddelelser fra Foreningen til Svampekundskabens Fremme, 25-56.
- Kühner, R., 1936: Recherches sur le genre *Lepiota*. Bull. Soc. Myc. France 52, 175-238.
- Lange, Jakob E., 1906: Iagttagelser fra Hatsvampefloraens Område.- Bot. Tidsskr. 27, 37-44. (2.pag.)
- Lange, Jakob E., 1935-40: Flora agaricina danica. 1-5. København.
- Lange, Morten, 1948: The agarics of Maglemose.- Dansk Botanisk Arkiv 13, I.
- Lange, Morten, 1978: Illustreret svampeflora. 4.udg. København.
- Marchand, André, 1971-80: Champignons du Nord et du Midi. 1-6, uafsluttet. Perpignan.
- Moser, M., 1978: Die Röhrlinge und Blätterpilze. 4.Aufl. Kleine Kryptogamenflora II b/2. Basidiomyceten 2. Stuttgart.
- Romagnesi, H., 1956-67: Nouvel atlas des champignons. 1-4. Paris.
- Short, A.I.K., R. Watling, M.K.Mac Donald & J.S.Robson, 1980: Poisoning by *Cortinarius speciosissimus*.- Lancet 942-944.
- Singer, Rolf, 1965-67: Die Röhrlinge. 1-2. Bad Heilbrunn.

SAMLET ARTSFORTEGNELSE - LATINSKE NAVNE

Agaricus silvaticus	Lille Blod-Champignon	11,30
Amanita citrina	Kuglekoldet Fluesvamp	8,13,43
- fulva	Brun Kam-Fluesvamp	8,13,14,32,55,56
- muscaria	Rød Fluesvamp	8,14,43
- phalloides	Grøn Fluesvamp	32
- porphyria	Porfyr-Fluesvamp	8,14
- rubescens	Rødmende Fluesvamp	8,14,43
- vaginata	Grå Kam-Fluesvamp	32,56
- virosa	Snehvid Fluesvamp	8,14,43,46
Armillaria mellea	Honningsvamp	33
Ascocoryne cylichnium		38
- sarcoides	Kødfarvet Sejgbæger	38
Bjerkandera adusta	Sveden Sodporesvamp	40
- fumosa	Grågul Sodporesvamp	40
Boletus badius	Brunstokket Rørhat	8,14
- parasiticus	Snyltende Rørhat	34
- porosporus	Hvidsprukken Rørhat	32
- subtomentosus	Filtet Rørhat	32
Calocera cornea		40
- viscosa	Guldgaffel	40
Calvatia excipuliformis	Højstokket Støvbold	38
Clavariadelphus fistulosus	Pibet Køllesvamp	38
Clavulina cristata	Kam-Køllesvamp	38
Clitocybe candicans		8,21
- clavipes	Køllestokket Tragthat	8,21
- dicolor	Tvefarvet Tragthat	8,21,43
- langei	Randstribet Tragthat	11,30,31
- nebularis	Tåge-Tragthat	11,30
- odora	Anis-Tragthat	35
Collybia butyracea	Keglestokket Fladhat	8,11,21,30,42
- cirrhata		8,21
- confluens	Knippe-Fladhat	8,11,22,30,42,43
- cookei	Gulknoldet Fladhat	8,22,42
- dryophila	Løv-Fladhat	8,22,42,55,56
- maculata	Plettet Fladhat	8,11,22,30
- peronata	Bestøvlet Fladhat	8,11,22,30,42,55,56
- tuberosa	Spidsknoldet Fladhat	8,22
Coprinus atramentarius	Almindelig Blækhat	35
- comatus	Paryk-Blækhat	36
- micaceus	Glimmer-Blækhat	33,56
Cordyceps militaris	Puppe-Snyltekolle	38
Cortinarius acutus		8,15,44,54
- alboviolaceus	Lysviolet Slørhat	8,15,43
- delibutus	Gul Slørhat	8,15
- flexipes	Spidsskællet Slørhat	8,15
- hemitrichus	Hvidfnugget Slørhat	8,15
- largus		35,45,54
- pholideus	Brunskællet Slørhat	8,15
- rigidus		8,15,41,43
- speciosissimus	Puklet Gift-Slørhat	8,15,43,46,47,54
- trivialis	Brunslimet Slørhat	35
Crepidotus variabilis	Forskelligformet Muslingsvamp	8,23
Cystoderma amianthinum	Okkergul Grynhat	8,11,23,30
Cystolepiota hetieri		35
Dermocybe cinnamomeobadia		11,30,31
- cinnamomeolutea	Kanel-Slørhat	8,15,55,56
- semisanguinea	Cinnoberbladet Slørhat	8,15

Entoloma cetratum	Voks-Rødblod	11,30
- juncinum		9,23
- nidorosum	Stinkende Rødblod	9,23
Fomes fomentarius	Tøndersvamp	40
Galerina hypnorum	Mos-Hjelmhat	9,23,55
- marginata	Randbæltet Hjelmhat	11,30
- tibiicystis		9,23
- triscopa		35
Ganoderma applanatum	Flad Lakporesvamp	40
Geastrum minimum	Liden Stjernebold	38
- triplex	Kødet Stjernebold	38,39
Gymnopilus penetrans	Plettet Flammehat	11,30,31
Hebeloma mesophaeum	Lerbrun Tåreblad	11,30
- testaceum		9,15,43
Helvella macropus	Højstokket Foldhat	37
Humaria hemisphaerica	Halvkugleformet Bægersvamp	37
Hydnum repandum	Almindelig Pigsvamp	38
Hydropus subalpinus		35
Hygrophorus conicus	Kegle-Vokshat	36
Hypoholoma capnoides	Gran-Svovlhat	11,30
- fasciculare	Knippe-Svovlhat	9,11,23,30,43,55
- sublateralitium	Teglør Svovlhat	9,11,23,30,43
Hypocrea pulvinata		38,55
Inocybe agardhii		35
- calospora		35
- geophylla	Almindelig Trævlhat	11,30
- lanuginosa	Uldskællet Trævlhat	9,15
- microspora		35
- mixtilis	Randknoldet Trævlhat	9,15,43
- napipes	Roeknoldet Trævlhat	9,16
Kuehneromyces mutabilis	Foranderlig Skælhat	9,11,24,30,56
Laccaria amethystina	Violet Ametysthat	32
- laccata	Rød Ametysthat	9,11,16,31,56
- proxima		9,16
Lactarius camphoratus	Kamfer-Mælkehat	9,16
- glyciosmus	Sødtduftende Mælkehat	9,16,29,41
- helvius	Mose-Mælkehat	9,16,29
- lilacinus	Tørve-Mælkehat	36
- necator	Olivenbrun Mælkehat	9,16,29
- obscuratus		36
- pubescens		9,16
- quietus	Ege-Mælkehat	32
- rufus	Rødbrun Mælkehat	9,16,56
- theiogalus	Rynket Mælkehat	9,16,17,29,32,46,55,56
- torminosus	Skægget Mælkehat	9,17,29,43
- trivialis		9,17,43
- vietus	Violet Mælkehat	9,17,29
- zonarius		35,48,51,54
Leccinum aurantiacum	Rødskællet Rørhat	35
- duriusculum	Gråbrun Poppel-Rørhat	9,17
- holopus	Hvid Birke-Rørhat	9,17,29
- scabrum	Rufodet Rørhat	9,17,29,55,56
- variicolor	Forskelligfarvet Birke-Rørhat	9,17,29
Leotia lubrica	Ravsvamp	38
Lepiota castanea	Kastaniebrun Parasolhat	11,30
- cortinarius	Slør-Parasolhat	49,51,54
- cristata	Stinkende Parasolhat	11,30
- fulvella	Rustbrun Parasolhat	35
- grangei	Grønskællet Parasolhat	11,30,31,50
Lepista inversa	Brunstænket Tragthat	12,31
- nuda	Violet Hekserings-Ridderhat	12,31

Lycoperdon perlatum	Krystal-Støvbold	38
- pyriforme	Pære-Støvbold	39
Macrocyttidia cucumis	Agurkehat	12,30
Macrolepiota rhacodes	Rabarber-Parasolhat	12,30,31
Marasmiellus ramealis	Gren-Bruskhat	9,24,43
Marasmius androsaceus	Trådstokket Bruskhat	9,24
- bulliardii		33
- epiphyllus		33
- rotula	Hjul-Bruskhat	33
Micromphale perforans	Nåle-Bruskhat	12,31
Mutinus caninus	Hundestinksvamp	39
Mycena abramsii		33
- adonis	Rønnerød Huesvamp	9,24,29
- cinerella		9,24
- epipterygia	Gulstokket Huesvamp ...	10,12,25,31,42
- erubescens	Galde-Huesvamp	35
- flavescens		33
- galericulata	Toppet Huesvamp	10,12,25,30
- galopoda	Hvidmælket Huesvamp	10,12,25,30
- haematopoda	Blødende Huesvamp	10,25
- iodiolens		12,31
- leptcephala ss. Ricken	Stinkende Huesvamp	12,31
- pearsoniana		36,51,52,54
- pelianthina	Mørkbladet Huesvamp	36
- phyllogena		12,30,31
- polygramma	Mangestribet Huesvamp	33
- pura	Skær Huesvamp	10,12,25,31
- sanguinolenta	Rødmælket Huesvamp	10,25,56
- viscosa		10,25,26
- vitilis	Blankstokket Huesvamp	10,25,34,55,56
- zephyrus		10,25,43
Naucoria escharoides	Elle-Knaphat	37
- inculta		37
- scolecina	Mørk Elle-Knaphat	37
- subconspersa		36,37
Omphaliaster asterosporus	Stjernesporet Tragthat	10,26
Otidea leporina	Hareøre-Bægersvamp	37
- onotica	Æseløre-Bægersvamp	37
Oudemansiella platyphylla	Bredbladet Væbnerhat ..	10,26,43,55,56
- radicata	Pælerodshat	30,35
Panellus mitis	Mild Epaulethat	12,30
- serotinus	Sildig Epaulethat	37
Paxillus involutus	Almindelig Netbladhat	10,12,18,29,30,56
Peziza emileia		37
- succosa	Gulmælket Bægersvamp	37
- succosella		37
Phallus impudicus	Almindelig Stinksvamp	39
Pholiota alnicola	Elle-Skælhat	10,26
- lenta	Løv-Skælhat	10,26
- lucifera	Brandgul Skælhat	10,26
Piptoporus betulinus	Birkeporesvamp	38,40
Pleurotus dryinus	Korkagtig Østershat	10,27,43
- ostreatus	Almindelig Østershat	10,27,43
Pluteus atricapillus	Sodfarvet Skærmhat	10,27,34,56
- lutescens		56
Psathyrella candolleana	Candolles Mørkhat	10,27,43
- hydrophila	Lysstokket Mørkhat	10,28,43
Rickenella fibula	Orange-Navlehat	10,28,56
Ripartites tricholoma	Skæghat	12,30

Russula aeruginea	Græsgren Skørhat	10,18,43
- anthracina		12,30
- betularum		10,18,29,43,46,55,56
- delica	Tragt-Skørhat	32
- emetica	Gift-Skørhat	10,12,18,31
- flava	Birke-Skørhat ..	10,18,28,29,46,55,56
- fragilis		32
- nigricans	Sortnende Skørhat	33
- nitida	Året Skørhat	10,19,29,56
- ochroleuca	Okkergul Skørhat	10,12,19,30
- puellaris	Gulstokket Skørhat	10,19,43
- pulchella		10,19,29,43
- queletii	Quélets Skørhat	12,30
- velenovskyi		10,19,29,43,56
- versicolor		10,20,29,43,56
- xerampelina	Hummer-Skørhat	11,20,43
Scleroderma citrinum	Almindelig Bruskbold	34,39,56
Scutellinia		37,55
Stereum hirsutum	Gul Lædersvamp	40
- purpureum	Purpur-Lædersvamp	40
- rugosum	Rynket Lædersvamp	40
Strobilurus esculentus	Koglefladhat	12,31
Stropharia aeruginosa	Spanskgrøn Bredblad	12,30
Tarzetta cupularis		37
Tephroclybe tylicolor	Snyltende Gråblad	11,28
Trametes versicolor	Broget Læderporesvamp	40
- zonata		40
Tricholoma album	Hvid Ridderhat	11,20,43
- flavobrunneum	Birke-Ridderhat	20
- lascivum	Stinkende Ridderhat	33
- sulphureum	Svovl-Ridderhat	33
Tricholomopsis decora		11,28,43,53,54
- rutilans	Purpur-Væbnerhat	11,28
Trichophaea woolhopeia		37
Tubaria dispersa		35
- furfuracea	Kliddet Fnugthat	11,28
Tylopilus felleus	Galde-Rørhat	33

De understregede sidetal henviser til illustrationer.

ARTSFORTEGNELSE - DANSKE NAVNE.

Agurkehat.....	12	Hummer-Skørhat.....	11
Almindelig Blækhat.....	35	Hundestinksvamp.....	38
Almindelig Bruskbold...	39	Hvid Birke-Rørhat.....	9
Almindelig Netbladhat..	10	Hvid Ridderhat.....	11
Almindelig Pigsvamp....	38	Hvidfnugget Slørhat....	8
Almindelig Stinksvamp..	39	Hvidmælket Huesvamp....	10
Almindelig Trævlhat....	11	Hvidsprukken Rørhat....	32
Almindelig Østershat...	10	Højstokket Foldhat.....	37
Anis-Tragthat.....	35	Højstokket Støvbold....	38
Bestøvlet Fladhat.....	8	Kamfer-Mælkehat.....	9
Birkeporesvamp.....	38	Kam-Køllesvamp.....	38
Birke-Ridderhat.....	20	Kanel-Slørhat.....	8
Birke-Skørhat.....	10	Kastaniebrun Parasolhat	11
Blankstokket Huesvamp..	10	Keglestokket Fladhat...	8
Blødende Huesvamp.....	10	Kegle-Vokshat.....	36
Brandgul Skælhat.....	10	Kliddet Fnughat.....	11
Bredbladet Væbnerhat...	10	Knippe-Fladhat.....	8
Broget Læderporesvamp..	40	Knippe-Svovlhat.....	9
Brun Kam-Fluesvamp.....	8	Koglefladhat.....	12
Brunskællet Slørhat....	8	Korkagtig Østershat....	10
Brunslimet Slørhat.....	35	Krystal-Støvbold.....	38
Brunstokket Rørhat....	8	Kugleknoldet Fluesvamp.	8
Brunstøkket Tragthat...	12	Kødet Stjernebold.....	38
Candolles Mørkhat.....	10	Kødfarvet Sejgbæger....	38
Cinnoberbladet Slørhat.	8	Køllestokket Tragthat..	8
Ege-Mælkehat.....	32	Lerbrun Tåreblad.....	11
Elle-Knaphat.....	37	Liden Slørhat.....	8
Elle-Skælhat.....	10	Liden Stjernebold.....	38
Filtet Rørhat.....	32	Lille Blod-Champignon..	11
Flad Lakporesvamp.....	40	Lysstokket Mørkhat....	10
Foranderlig Skælhat....	9	Lysviolet Slørhat.....	8
Forskelligfarvet		Løv-Fladhat.....	8
Birke-Rørhat.....	9	Løv-Skælhat.....	10
Forskelligformet		Mangestribet Huesvamp..	33
Muslingsvamp.....	8	Mild Epaulethat.....	12
Galde-Huesvamp.....	35	Mose-Mælkehat.....	9
Galde-Rørhat.....	33	Mos-Hjelmhat.....	9
Gift-Skørhat.....	10	Mørk Elle-Knaphat.....	37
Glimmer-Blækhat.....	33	Mørkbladet Huesvamp....	36
Gran-Svovlhat.....	11	Nåle-Bruskhat.....	12
Gren-Bruskhat.....	9	Okkergul Grynhat.....	8
Græsgrøn Skørhat.....	10	Okkergul Skørhat.....	10
Grøn Fluesvamp.....	32	O Olivenbrun Mælkehat....	9
Grønskællet Parasolhat.	11	Orange-Navlehat.....	10
Grå Kam-Fluesvamp.....	32	Paryk-Blækhat.....	36
Gråbrun Poppel-Rørhat..	9	Pibet Køllesvamp.....	38
Grågul Sodporesvamp....		Plettet Fladhat.....	8
Gul Lædersvamp.....	40	Plettet Flammehat.....	11
Gul Slørhat.....	8	Porfyr-Fluesvamp.....	8
Guldgaffel.....	40	Puklet Gift-Slørhat....	8
Gulknoldet Fladhat.....	8	Puppe-Snyltekølle.....	38
Gulmælket Bægersvamp...	37	Purpur-Lædersvamp.....	40
Gulstokket Huesvamp....	10	Purpur-Væbnerhat.....	11
Gulstokket Skørhat.....	10	Pælerodshat.....	30
Halvkuglef. Bægersvamp..	37	Pære-Støvbold.....	39
Hareøre-Bægersvamp.....	37	Quélets Skørhat.....	12
Hjul-Bruskhat.....	33	Rabarber-Parasolhat....	12
Honningsvamp.....	33	Ranbæltet Hjelmhat....	11

Randknoldet Trævlhat...	9	Spanskgrøn Bredblad....	12
Randstribet Tragthat...	11	Spidsknoldet Fladhat...	8
Ravsvamp.....	38	Spidsskællet Slørhat...	8
Roeknoldet Trævlhat....	9	Stinkende Huesvamp.....	12
Rufodet Rørhat.....	9	Stinkende Parasolhat...	11
Rustbrun Parasolhat....	35	Stinkende Ridderhat....	33
Rynket Lædersvamp.....	40	Stinkende Rødblاد.....	9
Rynket Mælkehat.....	9	Stjernesporet Tragthat.	10
Rød Ametysthat.....	9	Sveden Sodporesvamp....	40
Rød Fluesvamp.....	8	Svovl-Ridderhat.....	33
Rødbrun Mælkehat.....	9	Sødtduftende Mælkehat..	9
Rødmende Fluesvamp.....	8	Teglør Svovlhat.....	9
Rødmælket Huesvamp.....	10	Toppet Huesvamp.....	10
Rødskaellet Rørhat.....	35	Tragt-Skørhat.....	32
Rønnerød Huesvamp.....	9	Trådstokket Bruskhat...	9
Sildig Epaulethat.....	37	Tvefarvet Tragthat.....	8
Skægget Mælkehat.....	9	Tøndersvamp.....	40
Skægthat.....	12	Tørve-Mælkehat.....	36
Skær Huesvamp.....	10	Tåge-Tragthat.....	11
Slør-Parasolhat.....	49	Uldskaellet Trævlhat....	9
Snehvid Fluesvamp.....	8	Violet Ametysthat.....	32
Snyltende Gråblad.....	11	Violet Hekserings	
Snyltende Rørhat.....	34	Ridderhat.....	12
Sodfarvet Skærmhat....	10	Violet Mælkehat.....	9
Sortnende Skørhat.....	33	Voks-Rødblاد.....	11
		Æseløre-Bægersvamp....	37
		Året Skørhat.....	10

Sidetallene henviser til det første sted, hvor arten er nævnt. Ved opslag her kan det latinske navn findes.